

(ISSN: 2602-4047)

Gültekin, H. & Maltepe, S. (2022). Investigation of the Turkish Lesson Activities in Terms of the 21st Century Skills, *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 7(17), 1202-1241.

DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijoec.580>

Article Type (Makale Türü): Research Article

INVESTIGATION OF THE TURKISH LESSON ACTIVITIES IN TERMS OF THE 21ST CENTURY SKILLS*

Harun GÜLTEKİN

Teacher, National Education Ministry, Kocaeli, Turkey, harungultekin38@gmail.com

ORCID: 0000-0002-6024-7801

Saadet MALTEPE

Assoc. Prof. Dr., Balıkesir University, Balıkesir, Turkey, sadetmaltepe@hotmail.com

ORCID:0000-0003-2800-6247

Received: 01.03.2022

Accepted: 21.05.2022

Published: 15.06.2022

ABSTRACT

This paper investigated how the activities in the Turkish course books and student workbooks reflected 21st-century skills. In the study, 21st-century skills were focused on in terms of cognitive, affective, and sociocultural skill domains and the sub-dimensions of these domains. The research is a case study designed with a qualitative research method. The activities included in the 5th-grade Turkish coursebook and the 6th, 7th, and 8th-grade Turkish student workbooks used in the 2017-2018 academic year were chosen through a purposeful sampling method. The data collected through document analysis were analyzed with a descriptive analysis method. According to the obtained data, it was found that the activities related to the cognitive domain were in greater number compared to other skill domains in the books. Due to the relatively fewer number of the affective and sociocultural skill domains, it was not possible to observe a balanced distribution in all the skill domains in terms of sub-dimensions. Although numerous communication tools or environments (e-mail, forums, etc.), popularized with the development in technology, were used in the activities, it was still presumed that the appeal of the activities would increase and the distribution of the skill domains would be balanced.

Keywords: 21st-century skills, Turkish course books, activity.

* This study was produced from the master's thesis of the first author under the supervision of the second author at Balıkesir University.

INTRODUCTION

Humans that are social beings require communication with other humans to continue their lives. "Language is one of the most crucial elements in communication. Possession of language skills is vital for healthy communication. Effective communication is needed to establish healthy relationships among individuals. This tool needs to be used effectively and efficiently for effective communication to be performed. The ability to use language as a communication tool is a predictor of one's communication competence" (Tekin, 1980, p. 17).

Aside from sharing thoughts and emotions, transfer of the knowledge and skills is realized through language. Humans have long needed language education to pass on the knowledge and skills to future generations and to maintain the continuity of their cultures and traditions. At this point, first language education is very crucial. It is known that countries prepare first language education curricula for their students and great importance is given to the mother tongue. On top of that, recent growth in international research on first language teaching curricula provides an idea about the extent to which the sensitivity of the nations to the topic has increased.

Individuals who have received a quality first language education are more advantageous in gaining knowledge and skills. At the same time, it is known that these individuals can communicate more healthily than those who have not received a quality first language education. In Turkey, necessary studies are carried out to ensure that students receive an adequate level of first language education in accordance with the requirements of the age. In its new statements and documents, the Ministry of National Education declares that it aims to raise individuals with advanced communication skills with an education appropriate to the requirements of the age, within the changing and developing conditions. The rapid change in science and technology, the changing needs of the individual and society, and innovations and developments in learning and teaching theories and approaches have also directly affected the roles expected from individuals. This change defines an individual who can create information and use it functionally in life, solve problems, think critically, be entrepreneurial, determined, have communication skills, empathize, contribute to society and culture, etc." (Ministry of National Education [MEB], 2018, p. 3).

According to the Turkish Language Association (TDK, 2022), skill is; "1. noun the ability to do something well, expertise, dexterity 2. noun the ability, dexterity of someone to accomplish a task and complete an operation in accordance with a purpose." Today, rather than memorizing information, the skill of accessing the necessary information and using it when required is emphasized. The era that we live in requires the training of individuals who are well versed with the advancements in societal, industrial, and technological areas and are capable of information technologies. These individuals are also needed to be open to change and improvement, adaptable to teamwork, and with improved communication skills. To what extent an individual possesses the spoken language skills is among the significant skills inspected by the organizations founded for the purpose of global economic development (i.e. OECD) in the countries they conduct studies.

The Programme for International Student Assessment (PISA) is a program that aims to measure the educational system of the countries every three years by assessing the knowledge and skill of 15-year-old students who are

neering the end of their compulsory education. PISA measures to what extent the students can apply what they have learned in school to real-life conditions. Since the early 2000s when the program started, more than 90 countries participated in the assessment. Through the tests administered once every three years, the students are tested in basic areas such as reading skills, mathematics, and science. For instance, in 2000, the reading skill was focused and detailed information was obtained. In addition to the three main subjects, students were tested in innovative areas such as collaborative problem-solving in 2015 and global competition in 2018. Some countries requested that administrators test their students on the financial literacy subject (OECD, 2018).

The changing living conditions brought forth a change in the expectations of the students and their parents from schools and lessons. It is a known fact that education and the many areas in life are connected. Today's students live at a very different age and with many different opportunities compared to the past. Stimulants are diversified for the students, and they are expected to have the suitable skills that the age requires.

The skills of the recent times, which have various distinct dimensions and no consensus has been reached over how to define them, are referred to as the "21st-Century Skills" in the resources. The general outlook of 21st-century skills can be seen in Figure 1. As the figure reflects, a structure in which many different dimensions are included and learning stimuli are diversified, boundaries of learning are removed and life and career planning are given importance rather than schools can be seen.

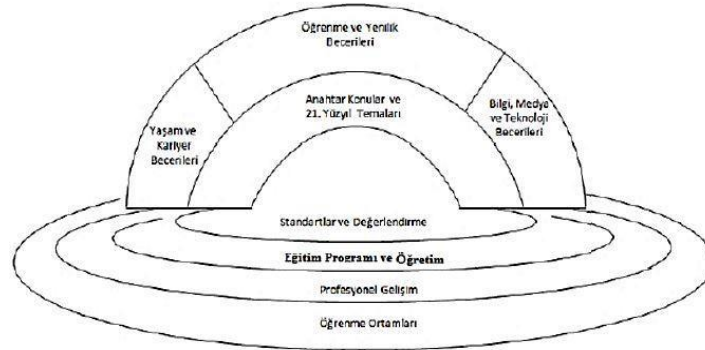

Figure1. 21st Century Student Outcomes and Supporting Systems (Partnership for 21st Century Skills, 2009)

On top of the classification shown above, some national and international institutions define the dimensions of 21st-century skills and their content rather differently. Some of these definitions are given in the table below.

Table 1. Various Frameworks Regarding the 21st Century Skills (Dede, 2010; Kotluk & Kocakaya, 2015; National Research Council [NRC], 2011 cited in Topçu & Çiftçi, 2018)

ISTE/NETS	OECD	NRC
<p>Creativity and Innovation</p> <ul style="list-style-type: none"> - Creative thinking, knowledge building, product development, and technology use processes - Critical thinking, problem-solving, and decision-making <p>Communication and collaboration</p> <ul style="list-style-type: none"> - Students using digital media and environments to work and communicate in collaboration <p>Research and Flow of Information</p> <ul style="list-style-type: none"> - Collection, use, and evaluation of information through digital tools <p>Critical Thinking, Problem-Solving, and Decision-Making</p> <ul style="list-style-type: none"> - Students doing research and planning, managing projects, solving problems, and using critical thinking skills to make informed decisions through the use of appropriate digital tools and resources <p>Digital Citizenship</p> <ul style="list-style-type: none"> - Understanding societal and global problems related to technology <p>Technology Procedures and Concepts</p> <ul style="list-style-type: none"> - Students understanding technology concepts, systems, and processes. 	<p>Using the Tools Interactively</p> <ul style="list-style-type: none"> - Using the language symbols and texts interactively - Using information interactively - Using technology interactively <p>Interaction in Heterogeneous Groups</p> <ul style="list-style-type: none"> - Establishing good relationships with others - Working in teams and in collaboration - Managing and resolving the clashes <p>Acting Independently</p> <ul style="list-style-type: none"> - Moving within the bigger picture - Forming and running life plans and personal projects - Advocating the rights, interests, limits, and needs 	<p>Cognitive Skills</p> <ul style="list-style-type: none"> - Non-routine problem-solving - Critical thinking - Systematic thinking <p>Interpersonal Skills</p> <ul style="list-style-type: none"> - Complex communication - Social skills - Teamwork - Cultural sensitivity - Dealing with diversity <p>Intrapersonal Skills</p> <ul style="list-style-type: none"> - Self-management - Time management - Self-development - Self-regulation - Adaptation - Executive function

The multi-component P21 learning model is implemented in 21 states in the USA and is supported by more than 30 institutions. Although these institutions differ in their fields of activity, they are institutions that are related to education. In the P21 project, there is one dimension consisting of learning outcomes and another dimension called support systems. Learning outcomes have four key components as follows: learning and renewal skills; knowledge, media, and technology skills; life and career skills, and key disciplines.

Learning and renewal skills consist of critical thinking and problem-solving skills, creative thinking and innovation application skills, problem-solving skills, communication skills, and cooperation skills. Information, media, and technology skills consist of information literacy, media literacy, and information and communication technologies literacy. Life and career skills include flexibility and adaptability, entrepreneurship and self-direction, social and intercultural skills, productivity and responsibility, and leadership and responsibility. Key disciplines involve language acquisition, reading and language arts, world languages, arts, mathematics, science, geography, history, government, and citizenship. Support systems consist of assessment and evaluation, courses and programs, professional development, and the learning environment (P21, 2009).

The subject of 21st-century skills has attracted the attention of not only educational sciences but also a wide range of fields from economics to technology, and from politics to sociology. In this respect, studies related to the subject have spread over a wide area. In studies involving educational sciences, 21st Century Skills were generally examined in three main areas. In the study by Kang et al. (2010) titled "Developing an Educational Performance Scale for New Millennium Students", which was the source of this study, three basic skills were emphasized. These skills were "cognitive, affective, and sociocultural skills". Similarly, Kang et al. (2010) included many sub-titles under these three main titles.

Table 2. 21st Century Skill Domains and Sub-Dimensions

Skill Domain	Sub-Dimensions	Sub-Dimension Definitions
Cognitive	Information Managing Skill	Using tools, using resources, inquiry skill
	Knowledge Construction Skill	Processing information, reasoning skills, critical thinking
	Knowledge Utilization Skill	Analytical skills, judgment and evaluation, resolution
	Problem-Solving Ability	Metacognition, critical thinking skills
Affective	Self-identity	Perceiving the self, self-respect, self
	Self-value	Awareness, credibility, honesty
	Self-accountability	Self-sufficiency, goal-setting, liability (responsibility)
	Self-directedness	Entrepreneurship, resistance, persistence, responsibility
Sociocultural	Social membership	Societal value system, the feeling of community, cultural citizenship
	Social receptivity	Intercultural understanding, tolerance for differences
	Socialization	Language fluency, intercultural communication skills, communication skills
	Social fulfillment	Leadership, teamwork, observing social services

Source: Kang, M.,Heo, H., Jo, I., Shin, J.,and Seo, J. (2010). Developing an educational performance indicator for new millennium students. *Journal of Research on Technology in Education*, 43(2), 157-170.

In Turkey, a new paradigm was taken as a basis in the field of education in the 2000s, and curricula were developed in accordance with the student-centered education mentality. The understanding that the student is a passive receiver was abandoned, and it was expected that the student was active in the education process and that the teacher was in a position to guide students' learning experiences rather than being a source of knowledge transfer. It was aimed to train individuals who were responsible for their own learning and have high-level thinking skills. With new orientations abandoning the framework of traditional education and moving from a teacher-centered education approach to the student center, it was aimed to develop the high-level thinking of the individuals, who therefore would be able to transfer their knowledge to life (Demirel, 2005).

In the historical process, the aim of continuous change and development was pursued in the curriculum. Contemporary approaches were taken as the basis of the curricula, and with the transition to a student-centered education paradigm, the skill was emphasized rather than knowledge. Moreover, international standards and research of international organizations were among the factors underlined in the program development process. In the last updated curriculum, on a platform where the questions of parents and stakeholders related to the subject were answered, as a response to the question, "Were international standards taken into account in the development of the draft curriculum?", the Ministry of National Education Board of Education and Discipline stated that different education systems were analyzed with international

comparisons and ways to improve our own education system were determined. In addition, it was mentioned that making use of international evaluations (such as PISA, TIMSS) allowed for the comparison of educational practices and curricula of different countries, and it was stated that information was obtained before the development of the programs with comparisons, research, and expectations in our country (MEB, 2017).

The effects of the changing curriculum necessitated the change of teaching materials. The books to be used during the teaching of the Turkish course were published as three separate books by the commission established under the Ministry of Education Board of Education and Discipline as follows: coursebook, student workbook, and teacher's guidebook. A gradual transition was made with the Turkish Lesson Curriculum, which changed in 2017, and the Turkish coursebook for the 5th grades was prepared to include the activities in the workbook, and the teacher's guidebook was not published.

As an ongoing practice, the basic teaching materials used in the lessons being books has led to the result that books have an important position in the achievement of the learning outcomes of the Turkish lesson. Due to this importance, undergraduate and graduate-level courses have been opened on the examination of coursebooks, and many articles and theses have been written. Although the subjects of scientific studies on book review vary, it is seen that they mostly consist of subjects such as being suitable for the child, the effect of the content and the achievement of the learning outcomes, and the examination of the formal features.

Current times are an age in which information technologies develop and change rapidly, the sources of access to information are diversified, how one learns is more important than what is learned, learning situations are supported with multiple materials, and learning is guided. In such an era, it is of great importance that the coursebooks are adapted to the requirements of the time, that the learners are not disconnected from the various stimuli they are exposed to in the school and out-of-school environment, and that these stimulants are included in the content of these coursebooks.

This study aimed to determine how 21st-century skills were included in Turkish lesson workbooks. For this purpose, answers were sought for the following questions:

1. How are the cognitive dimensions of 21st-century skills included in Turkish lesson workbooks?
2. How are the affective dimensions of 21st-century skills included in Turkish lesson workbooks?
3. How are the sociocultural dimensions of 21st-century skills included in Turkish lesson workbooks?

METHOD

Research Design

This study was designed as a case study, which is one of the qualitative research methods. In the research, the activities in the 5th-grade Turkish coursebook, and the 6th, 7th, and 8th-grade Turkish student workbooks were examined in terms of 21st-century skills. The data of the research were obtained through the document analysis technique. "The document analysis includes the analysis of the written materials involving the information

about the phenomenon or phenomena aimed to be investigated. While the document analysis can be a standalone data collection method in qualitative research, it can be used with other data collection methods” (Yıldırım & Şimşek, 2011,p. 187).

Data Collection Tools

In this study, the 5th-grade Turkish coursebook used in elementary schools and elementary school Turkish workbooks (6th-8th grades) were used during the 2017-2018 academic year. Information regarding the books is given below:

Table 3. Turkish Lesson Workbooks According to Grades and the Publisher Information

Name of the Book	Publisher
5 th Grade Turkish Course Book	MEB Publishing
6 th Grade Turkish Workbook	Başak Publishing
7 th Grade Turkish Student Workbook	Ez-De Publishing
8 th Grade Turkish Student Workbook	Dörtel Publishing

According to the Turkish Lesson Curriculum (2018), eight themes must be present in the coursebooks in each grade level. Under these themes, four texts each are included. The activities are performed in relation to the focused texts since the teaching is done text-based. In this study, activities related to the texts were investigated in accordance with the 21st-century skills as classified in Kang et al.’s (2010) research. In their study, Kang et al. (2010) divided 21st-century skills into three areas as follows: cognitive, affective, and sociocultural domains. Four sub-dimensions were each classified under these three domains. Under the cognitive domain, information managing, knowledge construction, knowledge utilization, and problem-solving sub-domains are listed. Under the affective domain, sub-dimensions of self-identity, self-value, self-directedness, and self-accountability are found. Lastly, under the sociocultural domain, sub-dimensions of social membership, social receptivity, socializing, and social fulfillment are included.

Data Analysis

In this study, the data were analyzed through the descriptive analysis method. Yıldırım and Şimşek (2011) stated that the data obtained in the descriptive analysis are summarized and interpreted according to predetermined themes, and the purpose of this analysis method is to describe the data in a systematic way, to explain and interpret the descriptions, to explain the cause-effect relationships, and to present it to the reader by reaching some results. The fact that the categories were predetermined in the research was effective in the preference for descriptive analysis.

To ensure reliability, the results obtained during the analysis of the data were examined by another researcher who was a Turkish Education graduate and a consensus was reached. The reliability of the study was calculated using the formula “Reliability = Consensus / (Consensus + Disagreement) x 100” (Miles & Huberman, 1994). The reliability rate between the researcher and the other person was found to be 90%. In addition, the conceptual framework was adhered to so as to increase reliability.

FINDINGS

The findings obtained with the sub-problems of the research were presented with tables that involve the frequency of inclusion of the cognitive, affective, and sociocultural skill domains in Turkish lesson workbooks.

Findings regarding the first sub-problem

Inclusion frequencies of the cognitive domain skills as one of the 21st-century skills in Turkish coursebook and workbook activities were presented in Table 3.

Table 4. Inclusion Frequency of Cognitive Domain Skills in Turkish Lesson Workbook Activities

Sub-dimensions	COGNITIVE DOMAIN SKILLS			
	5th Grade	6th Grade	7th Grade	8th Grade
Information Managing	31	74	23	20
Knowledge Construction	70	117	57	60
Knowledge Utilization	117	180	130	127
Problem-Solving	7	5	1	1

When the table is examined, it can be seen that the activities related to the “knowledge utilization” sub-dimension were more frequent in comparison to the other sub-dimensions. It is noteworthy that the “knowledge utilization” sub-dimension activities were used for the text-based teaching; therefore, they were used for the activities to understand the activities that were read and/or listened to. Apart from this, it was observed that activities related to “knowledge utilization” were preferred for the activities for teaching words and concepts.

In the activities about the “knowledge utilization” cognitive sub-dimension presented below, this circumstance can be understood better.

A“2ndACTIVITY

Answer the questions below based on the text you have read.

- 1. What ingredients were used to make pasta?*
- 2. What was the reason for the author drooling after the completion of the recipe?*
- 3. What is the reason that warm food is more appetizing compared to cold food?*
- 4. Has a smell ever reminded you of a memory? If it has, what can be the reason?*
- 5. What would you feel if you did not have a sense of taste or smell? What are these senses good for?”*

5th Grade Turkish Course Book p.144

It was detected that the activities concerning the “knowledge utilization” sub-dimension were used frequently to ensure that the text-related knowledge at various grade levels was revised and the learning was permanent. It was found that the activities were prepared for the same purposes in the activity that questioned the content

of a poem read on page 239 of the 6th grade Primary School Turkish Student Workbook and in the activity that included questions based on the text on page 55 of the 7th grade Primary School Turkish Student Workbook.

Activities in the workbooks that aim to develop the students' skills of accessing the knowledge and choosing and collecting the knowledge they need can be seen as suitable activities for the "knowledge managing" sub-dimension. These activities aimed to promote encourage students to use dictionaries and digital information tools for the purpose of learning unknown words and phrases.

"2nd ACTIVITY

Place the words below into the corresponding sections in alphabetical order. Find the meanings of the words in the dictionary and write their meanings. This way, write your own dictionary.

'Pact, revolution, might, dexterity, aspect, complaisance, condescend, accomplishment, mentor, spiritual, art, delegate, representative, proprietor, gratify, belong to'

7th Grade Primary School Turkish Student Workbook p.53

Activities that questioned the feelings and thoughts of the students with the texts used based on the themes in the books can be accepted as activities related to the "knowledge construction" sub-dimension. The feelings and thoughts of the students were attempted to be understood through such activities based on the topic, main idea, and main feeling of the texts.

It can be seen that the activities for the upper-grade levels addressed knowledge rather than interpretation. As can be seen in the activity below, an activity was designed regarding the development of the sub-dimension "knowledge construction" by asking students to identify the ways to improve thinking and to explain them with examples.

"3rd Activity

Which ways to develop thinking (exemplifying, showing witness, making use of numerical data, etc.) have been used in the text you have read? Explain with examples."

8th Grade Primary School Turkish Student Workbook p.43

It is seen that the activities for the development of the "problem-solving" sub-dimension also took place in the workbooks. It can be stated that the development of the problem-solving sub-dimension was attempted to be ensured by the use of activities that required the active use of scientific research skills and high-level thinking skills. The cognitive domain skill, which was the least frequently included in the workbooks for all grade levels, was the "problem-solving" sub-dimension. In addition, activities involving this sub-dimension were much less in 7th and 8th-grade books. On the other hand, it is seen that activities that required the skills of "knowledge utilization" and "knowledge construction" were given more place in these classes.

In the books examined, there were activities related to the "problem-solving" sub-dimension that would enable students to examine the ideas about the solution of a current problem and to develop a solution proposal. As seen in the activity below, it was aimed to enable students to produce a solution to a problem.

"8th Activity"

What if you were in the place of Grandpa Oh? How would you find solutions for the problems of the "Anxious Girl"? Write down below. Share what you have written with your friends."

7th Grade Primary School Turkish Student Workbook p.95

In another activity, on the other hand, practices that required students to use research skills were utilized.

"7th Activity: How about publishing a newspaper or a magazine?"

For this theme, we will produce a folder about the topic "War of Independence and Atatürk" by creating texts of different genres.

First, we need good preparation and focus on the topic. This week, let's collect the sources we will find regarding the "War of Independence Period".

Identify visual (image, photograph, figure, table, etc.), written, and verbal (people witnessing the period) sources of information, and try to obtain them. Collect the ones we can record in a folder. Briefly take notes of the information you gathered from the internet environment and published sources (books, encyclopedias, etc.) with your own words.

You definitely need to note from which sources you obtained information.

First of all, you need to identify which text genres and topics/subheadings you include in your newspaper/magazine.

Do not forget that after the preparation, you might make changes to these topics. As a result of the sources you have read, you might make changes in editing.

During this week, try to find and read poems, stories, and informing texts about "War of Independence and Atatürk". Make note of the written sources if you think they will contribute to your folder.

The identifications you can make in the table below will make sure you will stay in focus during the writing process. Fill in the blanks."

6th Grade Primary School Turkish Student Workbook pp.52 – 53

Findings regarding the second sub-problem

In the research, the affective domain skills were similarly structured with four sub-dimensions. The affective domain skills were made up of sub-dimensions of “self-identity”, “self-value”, “self-accountability”, and “self-directedness”. It was aimed to improve the students’ affective domain skills by using the activities with the goal of discovering their feelings, values, interests, and dispositions. Table 4 presented the inclusion frequencies of the affective domain skills in the books.

Table 5. Inclusion Frequency of Affective Domain Skills in Turkish Lesson Workbook Activities

Sub-dimensions	AFFECTIVEDOMAINSKILLS			
	5 th Grade	6 th Grade	7 th Grade	8 th Grade
Self-identity	8	18	12	16
Self-value	10	5	1	4
Self-accountability	-	3	-	-
Self-directedness	6	25	7	12

Regarding Table 4, it can be seen that the books included “self-identity” and “self-directedness” skills most frequently at all grade levels.

Students were given the opportunity to express their thoughts and feelings through the activities that questioned what associations were given by some concepts. Thusly, it was aimed to detect the individual’s perceptions of “self-identity” and “self-value”. The following activity is an example of this situation.

“5th ACTIVITY

a) What associations does our flag give to you? Write in the pointed spaces.”

5th Grade Turkish Coursebook p.57

As can be observed in the said activity, the “self-identity” sub-dimension was tried to be improved through activities that would ensure that they knew themselves and became aware of their uniqueness. Moreover, activities to allow them to be aware of themselves based on their preferences by directing them to complete different activities were included. In the following activities, it was aimed that students were aware of their feelings and reflected their preferences as well as making connections between different text genres.

“5th Activity

Write a text that describes you. Do not forget to mention different sides of your life and your hobbies.”

8th Grade Primary School Turkish Student Workbook p.99

"6th ACTIVITY

Write a poem based on the feelings given to you by the poem you have memorized and the folk song you have listened to."

7th Grade Primary School Turkish Student Workbook p.26

It is known that it is important for students to develop their own value judgments during the elementary school years, which is the period when their emotional development is intensively structured. The activity below aimed to determine the "self-value" judgments of the students.

"7th ACTIVITY

Read the text below.

One day, I was going back home. I went to the shop where I often stopped by and bought a certain amount of hard candy. I didn't notice anyone else shopping in front of the counter. The shopkeeper, who knew me for years and knew that the type and amount of sugar I would buy never changed, searched for his spoon to put the sugar on the paper; he weighed and handed it to me. At this very moment, the person standing next to me said in a very sweet and equally discerning voice:

- You gave my turn to someone else. You used your fingers instead of a spoon when you put sugar in for me. You didn't even apologize to me, is this right? (...)

A. Adnan Adivar

Share your thoughts with your friends based on the questions below. Be careful to use Turkish words instead of foreign ones in your speech.

1. What do you think about the shopkeeper's behavior towards the customer?

2. Do you find the reaction of the customer to the shopkeeper right? Why?"

5th Grade Turkish Coursebook p.86

The "self-accountability" skill, which is the sub-dimension of the individual's responsibilities towards the events and phenomena developing in their own life and environment, was determined as the least frequently used affective skill in the activities examined.

Another sub-dimension of the affective skill area is "self-directedness". "Self-directedness" means that the individual has a unique point of view and reflects that point of view. In the 5th grade Turkish coursebooks and 6th, 7th, and 8th grade Turkish student workbooks, "self-directedness" is the most common sub-dimension after the activities related to the "self-identity" sub-dimension among the sub-dimensions of the affective skill area.

The activities examined in the books generally address more than one skill area. An activity related to the cognitive skill domain can also be related to the affective skill domain and/or the sociocultural skill domain. The "self-directedness" sub-dimension is the sub-dimension where this situation occurred the most.

While the students were asked to convey their own feelings and thoughts in the following activities, both the "self-directedness" skill from the affective skill domain and the "knowledge construction" skill from the cognitive skill domain were used. There were many activities in the same situation in all the books that were included in the scope of the study.

"7th ACTIVITY

*Put yourself in the place of a poplar tree and write a poem to express your thoughts and feelings.
Find an appropriate title for your poem."*

5th Grade Turkish Coursebook p.177

"5th Activity

Re-write the text "Talking about Friendship" that you have read by fictionalizing it based on the thought "How would I write it?" in an essay form."

8th Grade Primary School Turkish Student Workbook p.74

Findings regarding the third sub-problem

Another 21st-century skill dimension focused on the study is the sociocultural domain skills. Sociocultural domain skills are; "social membership", "social receptivity", "socializing", and "social fulfillment".

Table 5 below shows the inclusion frequencies of the activities related to the sociocultural skills domain in the 5th, 6th, 7th, and 8th-grade Turkish student workbooks.

Table 6. Inclusion Frequency of Sociocultural Domain Skills in Turkish Lesson Workbook Activities

Sub-dimensions	SOCIOCULTURAL DOMAIN SKILLS			
	5 th Grade	6 th Grade	7 th Grade	8 th Grade
Social Membership	6	4	6	4
Social Receptivity	5	11	1	2
Socializing	27	46	19	3
Social Fulfillment	5	4	1	1

As can be seen in Table 5, socializing was the most frequently included sub-dimension under the theme of socio-cultural skills in Turkish lesson student workbooks. Activities regarding socialization were occasionally performed in a way that students gave presentations to their classmates about a thing they learned after research or something they experienced. In some cases, these activities involved students sharing their opinions about a topic that was focused on. A sample activity for such conditions is presented below.

"5th Activity

Let's observe, learn; tell, write...

In the text you have listened to, we witnessed the call of a child with autism. Is there any individual around you with such characteristics?

If there is, interview a close person who cares for them or knows of them.

If there is not, gather information about autism and individuals with autism on the internet and from written sources. Watch the related films and programs.

Share all information and observation notes with our friends in the classroom.

After sharing, let's organize our notes and create a text about how we, as individuals, can support individuals with such characteristics in society, what we can do or what we should pay attention to.

Let's write this text that we will write in the form of a letter in response to the autistic child who called us in the text we listened to.

Let's make the child feel that we are aware of our social responsibilities. Let's show our sensitivity about what we should pay attention to.

NOTE: After completing our letter, let's not forget to review what we have written! If there are ambiguous, not clearly expressed, or contradictory sentences, let's rearrange them. Let's review it in terms of punctuation and spelling rules.

Hello, my dear friend,

Maybe I should have said the future Michael Jordan? I listened to the text you called out to us with all my classmates. I also have feelings and thoughts that I want to tell you and want to share with you."

6th Grade Primary School Turkish Student Workbook p.294

In the activity above, students are asked to collect information about individuals with autism and to use different sources of information during the information-gathering phase. In addition, it is seen that an opportunity is created for students to use their "socialization" skills by being given the task of explaining what they have learned to their friends. Furthermore, it can be said that writing a letter to someone with autism in the activity helps make students aware of their social responsibilities towards individuals with special needs. When evaluated from this aspect, it is understood that the study is suitable for the "social-fulfillment" sub-dimension of the socio-cultural skills domain.

“Social membership” is a sub-dimension of socio-cultural skills that aims to enable individuals to be aware of the social value system, socialize and establish healthy communication with all the people of the world with the awareness of global citizenship. In the activities used in the Turkish lesson student workbooks, it is seen that there are activities for the students to get acquainted with some concepts and internalize these concepts in order to gain the skill of "social membership". Below is an example of these activities.

“1st Activity

What does it mean to share the same living space?

Let's focus on the following two interrogative sentences.

What does it mean to live on the same piece of land?

What is it like to live on the same piece of land while under the same roof of responsibilities, sensitivities, and rights?

What is the difference between these two situations? Let's answer the situation pointed out in the second question by associating it with the following concepts.

Homeland, Citizenship Duties, Respect, Love and Solidarity, Individual and Society, Social Life, Right to Vote and Election, Democracy, Respect for Human/Woman/Child and Animal Rights, Citizenship”

6th Grade Primary School Turkish Student Workbook p.295

It can be seen as related to the "social membership" sub-dimension that students gain some behaviors that are accepted by a consensus while they continue their lives in society. In the books examined, some activities involve teaching some expression patterns in order for the communication that people need to establish in their daily lives to take place in a healthy way. Below is an example of an activity for this situation.

“3rd ACTIVITY

a) Some situations we face daily are listed below. Write down the statements of courtesy that you use in these situations as in the example.”

SITUATIONS	STATEMENTS OF COURTESY
When going to bed at night	Good night.
When someone is going on a trip	
When we make a mistake	
When someone gets a new outfit	
When leaving a place	
To someone busy with something	
When someone calls	
When we enter someplace	
After eating something	
When a favor is done for us	

5th Grade Turkish Coursebook p.83

In social life, it is quite possible for individuals to experience problems while continuing their lives. To prevent individuals from experiencing conflicts, it is important to gain respect for differences, different views, and

thoughts in their education life. Some texts and activities should be included in the Turkish course, which is based on text-based instruction, to ensure that such conflicts are resolved in a peaceful and tolerant way. There are some activities in the books for students to offer solutions to some problems experienced in communication in society and to enable them to continue their lives in social harmony. These activities can be evaluated within the "social receptivity" sub-dimension. The following activity is an example of this situation.

"4TH ACTIVITY

What precautions should we take against those who behave as described in the text in the book?

Write your thoughts below and share them with your friends."

7th Grade Primary School Turkish Student Workbook p.70

CONCLUSION And DISCUSSION

In this study that aimed to determine how 21st-century skills were included in the Turkish lesson student workbook activities, it was found that the cognitive skill domain was the most frequently involved 21st-century skill area in the activities. This finding was similar to the findings obtained in two studies revealing that learning and refreshment 21st-century skills were more frequent in the Turkish lesson curriculum learning outcomes, texts in the books, and the activities compared to the other skills and that no systematic method was employed in the distribution of the activities (Bal, 2018; Kirgiz, 2019). Upon examination of the sub-dimensions of the cognitive domain skills, it was evident that the activities emphasized questioning the students' knowledge at the levels of understanding and remembering and that applications that required high-level thinking were not widely included. This indicated that while the numerical majority was in the cognitive skills domain, the same cannot be implied in terms of quality.

It is known that in Turkish coursebooks, the activities are shaped in accordance with texts just as texts are shaped according to the themes. In the activities that follow the texts, activities for teaching vocabulary and activities consisting of questions that test the understanding of the texts processed in the same way were included in the four books on which the study was conducted. It is seen that the number of activities to measure reading or listening comprehension skills increases as the grade level increases. At upper-grade levels, it is possible to see activities in which what is learned is questioned after teaching some grammar topics or spelling and punctuation rules. In addition to these, activities that require students to use their creative and reflective thinking skills are included. Completing a story that was left unfinished, using activities that allow the student to reveal something new and construct new things based on the text discussed proves this situation. Moreover, it was observed that activities that would allow students to develop ideas or do research on the solution of a real-life problem are included, despite being on a small scale.

Considering the frequency of the sub-dimensions of the cognitive domain in the reviewed books, it was revealed that the number of activities related to the "knowledge utilization" sub-dimension was greater than

the other cognitive skills domain sub-dimensions. Activities related to the “knowledge construction” sub-dimension and activities regarding “knowledge managing” that aims to improve students’ information selection and collection skills were reasonably included in the book. However, it was concluded that the number of activities regarding the “problem-solving” sub-dimension, which would equip students with scientific research skills as a result of the student-centered education paradigm in which students are responsible for their learning and the teachers guide students to learn, was found to be quite low. This problem of non-systematic and unbalanced distribution in the cognitive domain skills is also apparent in affective and socio-cultural skill domains. It can be stated that this stemmed from the non-systematic and unbalanced distribution of 21st-century skills (Barası, 2020) at every dimension in the Turkish lesson curriculum. As acknowledged, coursebooks and workbooks are all prepared based on the curricula.

It was detected that activities related to the affective skill domain were fewer in number compared to the cognitive skill domain activities. Activities ensuring that students would be aware of their characteristic qualities were evaluated under the “self-identity” sub-dimension whereas activities that promoted them to possess unique points of view were included in the “self-directedness” sub-dimension. The “self-directedness” sub-dimension that allowed students to express their interests and preferences was the most frequently used affective skill domain together with the “self-identity” sub-dimension.

Although activities related to the “self-value” sub-dimension that could enable students to construct their value systems are included in the books, it was found that it was included fewer times than other sub-dimensions. It was detected that activities pertaining to the “self-value” sub-dimension were not systematically scattered across themes and books in a balanced way in the vital elementary school years during which the emotional development of the students could be observed. Moreover, since the activities are formed based on texts, which are formed based on themes, it was noticeable that activities related to the sub-dimensions of the affective domain skills were included more frequently in the themes about the affective domain compared to the other themes.

Similarly, the socio-cultural skill domain activities as 21st-century skills were included fewer times than the cognitive skill domain in the books. The activities that aimed to enable individuals to know the existence of themselves and others from their immediate environments to the outer circles and socialize as required by human nature were included in the books in connection with the context of the texts in the activities.

Under the socio-cultural skill domain, “socialization” was the most frequently used sub-dimension. Socialization was generally used jointly with the cognitive skill domain in the activities depending on the topic. For instance, it can be seen that students were often asked to share what they found as information in the activities related to the knowledge managing and/or knowledge construction sub-dimensions. Additionally, “social membership” and “social receptivity” activities were included in alignment with the context of the text in the book aiming to equip the students with the certain statement and behavior patterns required in social life.

Activities that focused on showing sensitivity to the disadvantaged individuals, respecting the other living beings' right to a living, and the responsibilities of the individuals regarding these issues as the prerequisites of living as a community were included under the "social fulfillment" sub-dimension. It was revealed that such activities were included merely a few times in the reviewed books.

Upon evaluation of the inclusion of 21st-century skills in the Turkish lesson workbooks in a general sense, it can be noted that 21st-century skills that were included in the competencies and learning outputs of the Turkish lesson curriculum did not sufficiently reflect on the activities in the workbooks that had an important place in the process of teaching and learning. However, in a study, it was found that activities designed in accordance with 21st-century skills improved communication by increasing the students' interest, collaboration, and participation (Atasoy, 2021). In another research that studied the effect of the activities designed in accordance with 21st-century skills on developing the critical and creative thinking skills, it was detected that activities designed with the consideration of 21st-century skills not only significantly improved all the dimensions of creative and critical thinking skills but also enhanced information, media, and technology literacy through the use of technology (Direkçi, 2021). In this sense, it can be stated that the use of 21st-century skills in educational environments and materials will be beneficial due to the opportunities provided for the skill-based practices supported by technology.

RECOMMENDATIONS

As a result of these analyses, several recommendations can be made regarding the points to consider while conducting research on 21st-century skill domains included in coursebooks and workbooks, which are the most fundamental materials in teaching Turkish, and designing instructional materials related to Turkish lessons.

Skills referred to as 21st-century skills have not been built upon a fixed system and have been classified differently in various sources, which has caused academic research on 21st-century skills to have distinct scopes. Therefore, the difficulty to put the progress and elaboration in the field on the same ground must be taken into consideration. It appears that these differences have been attempted to be overcome by focusing on certain common points. Aside from that, a common structure has been tried to be achieved with the efforts of institutions from various subject areas by establishing some organizations. Based on these phenomena, it is recommended that further academic research on 21st-century skills use 21st-century skill dimensions suitable to the topics of investigation.

Regarding these commendations in the context of Turkish lessons, it is recommended that the program developers should carefully investigate the skills that were put into practice in 2018 based on the new Turkish Curriculum and meticulously focus on the learning outcomes since the course materials, teaching process, and assessment dimensions are structured according to the curriculum. In the meantime, the Turkish Qualifications Framework (TQF) skills are another source recommended to be reviewed due to their similar characteristics to 21st-century skills.

It is presumed that the investigation of coursebooks and workbooks will be significant since Turkish lessons are mainly based on text-oriented instruction. Moreover, with the advancement of technology, different genres are more likely to be included in coursebooks and workbooks. Therefore, it is recommended that the research investigating coursebooks and workbooks should focus on different subjects, particularly on reading and writing activities that change with technology.

ETHICAL TEXT

In this article, the journal writing rules, publication principles, research and publication ethics, and journal ethical rules were followed. Responsibility for any violations that may arise regarding the article belongs to the author (s).

Author(s) Contribution Rate: In this study, the first author contributed 50% and the second author contributed 50%. There is no conflict of interest between the authors.

REFERENCES

- Atasoy, G. (2021). *İkidiillilere Türkçe öğretiminde 21. yüzyıl becerileri ve yenilenmiş Bloom taksonomisine dayalı etkinlik tasarımı*[Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Yıldız Teknik Üniversitesi.
- Bal, M. (2018). Türkçe dersinin 21. yüzyıl becerileri açısından incelenmesi. *Turkish Studies Dergisi*, 13(4), 49 – 64.
- Barası, M. (2020). *2018 ortaokul Türkçe dersi öğretim programının 21. yüzyıl becerileri açısından nincelenmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Çolak, Mehmet. (2018). *Ortaokul fen bilimleri dersinin 21. yüzyıl becerilerini kazandırmadaki etkililiğine ilişkin öğretmen görüşleri (Kayseri İli Örneği)* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Erciyes Üniversitesi.
- Dede, C. (2010). Comparing frameworks for 21st century skills. Bellanca, J. and Brandt, R. (Eds.), *21st century skills: Rethinking how students learn* (pp. 51-76). Solution Tree Press.
- Demirel, Ö. (2005). *Eğitimde program geliştirme*. Pegem A Yayıncılık.
- Direkçi, A. (2021). 21. yüzyıl becerilerine göre tasarlanan öğretim etkinliklerinin eleştirel ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmeye etkisi [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Bolu İzzet Baysal Üniversitesi.
- Kang, M., Heo, H., Jo, I., Shin, J. & Seo, J. (2010). Developing an educational performance indicator for new millennium students. *Journal of Research on Technology in Education*, 43(2), 157-170,
- Kırgız, G. (2019). *Türkçe dersiyile 21. yüzyıl becerilerinin ilişkilendirilmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.
- Koltuk, N. ve Kocakaya, S. (2015). 21. Yüzyıl becerilerinin gelişiminde dijital öykülemeler: Ortaöğretim öğrencilerinin görüşlerinin incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 354 – 363,
- Kutlu, D. (2018). *21st century learning: Integration of web 2.0 tools in Turkish adult language classrooms*[Unpublished doctoral dissertation]. Çağ University.
- MEB. (2017). <http://mufredat.meb.gov.tr/SSS.aspx>
- MEB. (2018). 2018 Türkçe dersi öğretim programı (1-8. Sınıflar). Milli Eğitim Bakanlığı.

Miles, M. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis*. Sage Publication.

National Research Council. (2011). *Assesing 21st century skills: Summary of workshop*. National Academies Press.

OECD. (2018). Web: <http://www.oecd.org/pisa/aboutpisa/>.(25.12.2018)

Partnership for 21st Century Skills. (2009). *Framework for 21st century learning*. Tucson,AZ:Author.Web:https://www.p21.org/storage/documents/P21_Framework.pdf.(02.05.2018)

Tekin, H. (1980). *Okullarımızdaki Türkçe öğretimi*. Mars Matbaası.

Topçu, M. S. & Çiftçi, A. (2018). 21. yüzyıl becerileri ve STEM. Öğretir Özçelik, A. D. & Tuğluk, M. N. (Eds), *Eğitimde ve endüstride 21. yüzyıl becerileri* (pp. 95 – 115). Pegem A Yayıncılık.

Türk Dil Kurumu Sözlüğü. (2022). Web: <https://www.tdk.gov.tr/>. (27.01.2022)

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*.SeçkinYayınevi.

TÜRKÇE DERSİ ETKİNLİKLERİNİN 21. YÜZYIL BECERİLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ[†]**öz**

Bu araştırmada, Türkçe ders ve öğrenci çalışma kitaplarında yer alan etkinliklerin 21. Yüzyıl becerini nasıl yansıttıkları incelenmiştir. Çalışmada 21. Yüzyıl becerileri bilişsel, duyuşsal ve sosyokültürel beceri alanları ve bu alanların alt boyutları açısından ele alınmıştır. Çalışma nitel araştırma yöntemiyle desenlenmiş bir durum çalışmasıdır. 2017 – 2018 eğitim öğretim yılında okutulan 5. Sınıf Türkçe ders kitabı ve 6,7 ve 8. Sınıf Türkçe öğrenci çalışma kitaplarında yer alan etkinlikler amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Doküman incelemesi ile toplanan veriler betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, kitaplarda bilişsel beceri alanı ile ilgili etkinliklerin diğer beceri alanlarına oranla daha fazla olduğu görülmüştür. Duyuşsal ve sosyokültürel beceri alanları ile ilgili etkinliklerin nispeten az olması ile birlikte tüm beceri alanlarında alt boyutlara göre de dengeli bir dağılımdan söz edilememektedir. Etkinliklerde teknolojik gelişmelerle birlikte günlük hayata giren birtakım iletişim araçları veya ortamları (e-posta, forum vb.) kullanılsa da etkinliklerin ilgi çekiciliğinin artırılmasının ve beceri alanlarına göre dağılımlarının dengeli olması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler:21. Yüzyıl Becerileri, Türkçe ders kitabı, etkinlik

[†] Bu çalışma, Balıkesir Üniversitesi'nde birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında hazırladığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

GİRİŞ

Toplumsal bir varlık olan insan, yaşamını sürdürebilmek için diğer insanlarla iletişim kurma ihtiyacı hisseder. “Dil iletişimde en önemli unsurlardan biridir. Dil becerilerine sahip olunması sağlıklı iletişimin gerçekleşmesi için çok büyük öneme sahiptir. Bireyler arasında sağlıklı ilişkilerin kurulabilmesi için etkili bir iletişime ihtiyaç vardır. İletişimin etkili bir şekilde gerçekleşebilmesi için ise bu aracın etkili ve verimli kullanılması şarttır. Kişinin iletişim yeteneğini büyük ölçüde, iletişim aracı olan dilini kullanabilme becerisi belirler” (Tekin, 1980, s. 17).

Duygu, düşünce paylaşımının yanında bilgi ve becerilerin aktarılması da dil aracılığıyla gerçekleşmektedir. İnsanlar bilgi ve becerilerinin gelecek nesillere aktarılması, kültürlerinin ve geleneklerinin devamlılığını sağlayabilmek için dil eğitimine ihtiyaç duymuşlardır. Bu noktada ana dili eğitimi büyük önem taşımaktadır. Ülkelerin kendi öğrencilerine ana dili eğitimi programları hazırladıkları ve ana dili eğitimine büyük önem verildiği bilinmektedir. Hatta son zamanlarda ana dili öğretim programlarında uluslararası araştırmalara başlanması, konu ile ilgili hassasiyetin milletlerce ne ölçüde arttığı hakkında fikir sahibi olunmasını da sağlamaktadır.

Kaliteli ana dili eğitimi almış bireyler, bilgi ve beceri kazanmada daha avantajlı olmaktadır. Aynı zamanda bu bireylerin kaliteli ana dili eğitimi almamış kişilere göre daha sağlıklı iletişim kurabildikleri bilinmektedir. Ülkemizde öğrencilerin çağın gereklerine uygun bir şekilde yeterli düzeyde ana dili eğitimi almaları için gerekli çalışmalar yapılmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı da yeni demec ve dokümanlarında değişen ve gelişen koşullar içerisinde çağın gereklerine uygun bir eğitimle iletişim becerileri gelişmiş bireyler yetiştirmeyi hedeflemekte olduğunu beyan etmektedir. Bilim ve teknolojiye yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim bilgiyi üreten, hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkı sağlayan vb. niteliklerdeki bir bireyi tanımlamaktadır” (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2018, s. 3).

TDK’ye (2022) göre beceri; “1. isim Elinden iş gelme durumu, ustalık, maharet., 2. isim Kişinin yatkınlık ve öğrenime bağlı olarak bir işi başarma ve bir işlemi amaca uygun olarak sonuçlandırma yeteneği, maharet.” anlamlarına gelmektedir. Çağımızda bilgiyi ezberde tutmaktan çok gerekli bilgiye ulaşabilme ve gerektiği zaman kullanabilme becerisine daha çok önem verilmektedir. İçinde bulunduğumuz dönemde toplumsal, endüstriyel ve teknolojik alandaki gelişmeler bilgi teknolojilerini iyi kullanabilen, değişime ve gelişime açık, takım çalışmasına uyum sağlayabilen, iletişim becerileri gelişmiş bireylerin yetişmesini zorunlu hale gelmiştir. Dünyada ekonomik kalkınma amacıyla kurulmuş birtakım kuruluşların (OECD gibi) araştırma yaptıkları ülkelerde yokladıkları önemli becerilerden biri de bireyin konuştuğu dilin becerilerine ne ölçüde sahip olduklarıdır.

Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA), zorunlu eğitimlerini tamamlamak üzere olan 15 yaşındaki öğrencilerin bilgi ve becerilerini ölçerek dünya genelinde eğitim sistemlerini üç yılda bir ölçmeyi amaçlayan bir programdır. PISA öğrencilerin okulda öğrendiklerini gerçek hayat durumlarında nasıl iyi kullanabildiklerini ölçer. Programın 2000 yılında başladığı tarihten beri 90’dan fazla ülke ölçümlere katılmıştır. Üç yılda bir

gerçekleştirilen sınavlarla öğrenciler okuma becerileri, matematik ve fen bilimleri gibi temel alanlarda teste tabi olurlar. Örneğin 2000 yılında okuma becerilerine odaklanılmış ve derinlemesine bilgi edinilmiştir. Üç ana konuya ek olarak, öğrenciler 2015 yılında işbirlikli problem çözme ve 2018 yılında küresel rekabet gibi inovatif alanlarda da test edilmişlerdir. Bazı ülkeler yöneticilerden öğrencilerinin finansal okuryazarlık alanında da test edilmesini talep etmişlerdir (OECD, 2018).

Değişen yaşam koşulları, öğrencilerin ve ailelerin de okuldan ve derslerden beklentilerinin değişmesini de beraberinde getirmiştir. Eğitim ile hayatın pek çok alanının bağlantılı olduğu bilinen bir gerçektir. Günümüz öğrencileri eski dönemlerden çok farklı bir dönemde, çok farklı imkânlar içerisinde yaşamaktadırlar. Öğrenciler için uyarıcılar çeşitlenmiştir. Öğrencilerden çağın gereklerine uygun becerilere sahip olmaları beklenmektedir.

Çok farklı boyutları olan ve tanımı üzerinde ortaklık sağlanamayan, içinde bulunduğumuz çağın becerileri kaynaklarda “21. Yüzyıl Becerileri” olarak adlandırılmaktadır. 21. yüzyıl becerilerinin genel yapısı Şekil 1’de görülmektedir. Öğrenmenin içerisine çok farklı boyutların dahil olduğu ve öğrenme uyarıcılarının çeşitlendiği, öğrenme sınırlarının ortadan kalktığı ve okullardan çok hayat ve kariyer planlamanın önem kazandığı bir yapı gözlenmektedir.

Şekil 2. 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları ve Destekleyici Sistemler (Partnership for 21st Century Skills, 2009)

Yukarıda yapılan sınıflama dışında ulusal ve uluslararası bazı kurum ve kuruluşlar 21. yüzyıl becerilerinin boyutlarını ve boyutlarının içeriğini farklı şekillerde tanımlamaktadır. Bu tanımlamalardan bazıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1. 21. Yüzyıl Becerilerine Yönelik Farklı Çerçeveler (Dede, 2010; Kotluk ve Kocakaya, 2015; National Research Council [NRC], 2011 Akt. Topçu ve Çiftçi, 2018)

ISTE/NETS	OECD	NRC
Yaratıcılık ve Yenilik - Yaratıcı düşünme, bilgi inşası, ürün geliştirme ve teknolojiyi kullanma süreçleri - Eleştirel düşünme, problem çözme ve karar verme İletişim ve İşbirliği - Öğrencilerin işbirliği içinde çalışması ve iletişim kurması için dijital medya ve ortamları kullanması Araştırma ve Bilgi Akışı - Dijital araçlarla bilginin toplanması, kullanımı ve değerlendirilmesi Eleştirel Düşünme, Problem Çözme ve Karar Verme - Öğrencilerin araştırma ve planlama yapmaları, projeleri yönetmeleri, sorunları çözmeleri ve uygun dijital araçları ve kaynakları kullanarak bilinçli kararlar almaları için eleştirel düşünme becerilerini kullanmaları Dijital Vatandaşlık - Teknoloji ile ilgili toplumsal ve küresel sorunları anlama Teknoloji İşlemleri ve Kavramları - Öğrencilerin teknoloji kavramlarını, sistemlerini ve işlemlerini anlamaları	Araçları Etkileşimli Olarak Kullanma - Dil sembollerini ve metinlerini etkileşimli olarak kullanma - Bilgiyi etkileşimli olarak kullanma - Teknolojiyi interaktif olarak kullanma Heterojen Gruplarda Etkileşim - Başkalarıyla iyi ilişki kurma - Takımlar halinde çalışma ve işbirliği yapma - Çatışmaları yönetmek ve çözmek Özerk Davranmak - Büyük resmin içinde hareket etmek - Yaşam planları ve kişisel projeler oluşturmak ve yürütmek - Hakları, ilgileri, sınırları ve ihtiyaçları savunmak	Bilişsel Beceriler - Rutin olmayan problem çözme - Eleştirel düşünme - Sistemsel düşünme Kişilerarası Beceriler - Karmaşık iletişim - Sosyal beceriler - Takım çalışması - Kültürel duyarlılık - Çeşitlilikle baş etme İçsel Beceriler - Kendini yönetme - Zaman yönetimi - Kendini geliştirme - Kendini düzenleme - Uyum sağlama - Yürütücü işlev

Çoklu bileşenlerden oluşan P21 öğrenme modeli ABD’de 21 eyalette uygulanmakta ve 30’dan fazla kurum tarafından desteklenmektedir. Bu kurumlar faaliyet alanları olarak farklılıklar göstermekle birlikte eğitim ile ilgili kurum olma özelliği gösteren kurumlardır. P21 projesinde öğrenme çıktılarında oluşan bir boyut ve destek sistemleri adı verilen bir başka boyut bulunmaktadır. Öğrenme çıktıları dört temel bileşene sahiptir. Bunlar: öğrenme ve yenilenme becerileri; bilgi, medya ve teknoloji becerileri; yaşam ve kariyer becerileri ile anahtar disiplinlerdir.

Öğrenme ve yenilenme becerileri; eleştirel düşünme ve problem çözme becerileri, yaratıcı düşünme ve yeniliği uygulama becerileri, problem çözme becerileri, iletişim becerileri ve işbirliği becerilerinden oluşmaktadır. Bilgi, medya ve teknoloji becerileri; bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı ile bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlığından oluşmaktadır. Yaşam ve kariyer becerileri; esneklik ve uyum, girişimcilik ve özyönelim, sosyal ve kültürlerarası beceriler, üretkenlik ve sorumluluk ile liderlik ve sorumluluktan oluşmaktadır. Anahtar disiplinler; dil edinimi, okuma ve dil sanatları, dünya dilleri, sanat, matematik, fen, coğrafya, tarih, devlet ve vatandaşlıktan oluşmaktadır. Destek sistemler ise ölçme ve değerlendirme, dersler ve programlar, profesyonel gelişme ve öğrenme çevresinden oluşmaktadır (P21, 2009).

21. yüzyıl becerileri konusu yalnızca eğitim bilimlerinin değil aynı zamanda ekonomiden teknolojiye, siyasetten sosyolojiye kadar çok geniş bir alanın ilgisini çekmiştir. Bu bakımdan konuyla alakalı çalışmalar geniş bir alana yayılmıştır. Eğitim bilimlerini ilgilendiren çalışmalarda 21. Yüzyıl Becerileri genellikle üç temel alanda incelenmiştir. Çalışmaya kaynaklık eden Kang, Heo, Jo, ShinveSeo'nun (2010) "Yeni Binyılın Öğrencileri için Eğitim Performans Ölçeği Geliştirme" adlı çalışmalarında üç temel beceri üzerinde durulmuştur. Bu beceriler "bilişsel, duyuşsal, sosyokültürel beceriler"dir. Yine Kang vd. (2010)'nin çalışmasında bu üç temel başlık altında birçok alt başlığa yer verilmiştir.

Tablo 2. 21. Yüzyıl Beceri Alanları ve Alt Boyutları*

Beceri Alanı	Alt Boyutlar	Alt Boyutların Tanımları
Bilişsel	Bilgi Yönetim Becerisi	Araç kullanımı, kaynakların kullanımı, sorgulama becerisi
	Bilgi Yapılandırma Becerisi	Bilgiyi işleme, akıl yürütme becerileri, eleştirel düşünme
	Bilgi Kullanma Becerisi	Analitik beceriler, yargılama ve değerlendirme, çözüm üretme
	Problem Çözme Yeteneği	Üstbiliş, yaratıcı düşünme becerileri
Duyuşsal	Öz kimlik	Kendini algılama, öz saygı, benlik
	Öz değer	Farkındalık, güvenilirlik, dürüstlük
	Öz sorumluluk	Öz yeterlik, hedef belirleme, yükümlülük (sorumluluk)
	Öz yönelim	Girişkenlik, direnme, ısrar sorumluluk
Sosyokültürel	Sosyal üyelik	Toplumsal değer sistemi, topluluk duygusu, kültürel vatandaşlık
	Sosyal uyum	Kültürler arası anlayış, farklılıklara hoşgörü
	Sosyalleşme	Dil akıcılığı, kültürler arası iletişim becerileri, iletişim becerileri
	Sosyal ifa	Liderlik, takım çalışması, sosyal hizmetleri yerine getirme

*Kang, M., Heo, H., Jo, I., Shin, J. ve Seo, J. (2010). Developing an Educational Performance Indicator for New Millennium Students. *Journal of Research on Technology in Education*, 43(2), (pp. 157-170).

Ülkemizde eğitim alanında 2000'li yıllarda yeni bir paradigma esas alınmış ve öğrenci merkezli eğitim anlayışına uygun öğretim programları geliştirilmiştir. Öğrencinin pasif alıcı konumda olduğu anlayış terk edilerek öğrencinin eğitim sürecinde aktif olduğu ve öğretmenin bilgi aktarımı yapan bir kaynak olmaktan çok öğrencilerin öğrenme deneyimlerine rehberlik edici bir konumda olması beklenmiştir. Kendi öğrenmelerinden sorumlu, üst düzey düşünme becerileri gelişmiş bireylerin yetiştirilmesi amaçlanmıştır. Geleneksel eğitimin çerçevesinden çıkarak öğretmen merkezli bir eğitim yaklaşımından öğrenci merkeze alan yeni yönelimler bireyde üst düzey düşünmeyi geliştirme ve bilgilerini yaşama aktarabilmeleri amaçlanmıştır (Demirel, 2005).

Tarihsel süreç içerisinde öğretim programlarında sürekli değişim ve gelişim amacı güdülmüştür. Programlarda çağdaş yaklaşımlar esas alınmış ve öğrenci merkezli eğitim anlayışına geçilmesi ile birlikte bilgiden çok beceri ön plana çıkmıştır. Uluslararası standartlar ve uluslararası organizasyonların araştırmaları da program geliştirme sürecinde ön planda tutulan faktörlerden olmuştur. Güncellenen son programda velilerin ve konu ile ilgili çevrelerin sorularının yanıtladığı bir platformda "Taslak öğretim programlarının geliştirilmesinde uluslararası standartlar dikkate alındı mı?" sorusuna cevap olarak Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı uluslararası karşılaştırmalarla farklı eğitim sistemlerinin analiz edilmesi ve kendi eğitim sistemimizi geliştirmenin yollarının belirlendiğini ifade etmiştir. Bunun yanında uluslararası değerlendirmelerden (PISA, TIMSS gibi) yararlanılarak farklı ülkelerin eğitim uygulamalarının ve öğretim programlarının karşılaştırılmasına imkân

sağladığına değinilerek karşılaştırmalar, araştırmalar ve ülkemizdeki beklentiler ile programların geliştirilmesinin öncesinde bilgi edinildiği ifade edilmiştir (MEB, 2017).

Değişen programın etkileri öğretim materyallerinin de değişmesini gerektirmiştir. MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı bünyesinde kurulan komisyon marifetiyle Türkçe dersinin okutulması esnasında kullanılacak olan kitaplar “ders kitabı, öğrenci çalışma kitabı ve öğretmen kılavuz kitabı” olmak üzere üç ayrı kitap olarak basılmıştır. 2017 yılında değişen Türkçe Dersi Öğretim Programı ile kademeli bir geçiş yapılarak 5. Sınıflarda Türkçe ders kitabı, çalışma kitabında yer alan etkinlikleri de kapsayacak şekilde hazırlanmış ve öğretmen kılavuz kitabının basımına da gidilmemiştir.

Süregelen bir uygulama olarak derslerde kullanılan temel öğretim materyallerinin kitaplar olması, Türkçe dersine ait kazanımların gerçekleştirilmesinde kitapların önemli bir konuma sahip olması sonucunu da beraberinde getirmiştir. Bu öneme binaen ders kitaplarının incelenmesi ile ilgili lisans ve lisansüstü seviyede dersler açılmıştır ve birçok makale ve tez yazılmıştır. Kitap inceleme üzerine yapılan bilimsel çalışmaların konuları çeşitlilik arz etse de çoğunlukla çocuğa görelilik, içeriğin ve kazanımların gerçekleştirilmesine etkisi, biçimsel özelliklerin irdelenmesi gibi konulardan oluştuğu görülmektedir.

Çağımız bilgi teknolojilerinin hızla geliştiği ve değiştiği, bilgiye ulaşma kaynaklarının çeşitlendiği, ne öğrenildiğinden çok nasıl öğrenildiğinin önem kazandığı, öğrenme durumlarının çoklu materyallerle desteklendiği ve öğrenmelere rehberlik edildiği bir çağdır. Böylesi bir çağda ders kitaplarının çağın gereklerine uygun bir hale getirilmesi, öğrenenlerin okul ve okul dışı ortamda maruz kaldıkları çeşitli uyarıcılardan kopuk olmaması ve içeriğinde bu uyarıcılara yer vermesi büyük önem arz etmektedir.

Bu çalışmada Türkçe dersi çalışma kitaplarında 21. yüzyıl becerilerinin nasıl yer aldığını belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Türkçe dersi çalışma kitaplarında 21. yüzyıl becerilerinin bilişsel boyutlarına nasıl yer verilmektedir?
2. Türkçe dersi çalışma kitaplarında 21. yüzyıl becerilerinin duyuşsal boyutlarına nasıl yer verilmektedir?
3. Türkçe dersi çalışma kitaplarında 21. yüzyıl becerilerinin sosyokültürel boyutlarına nasıl yer verilmektedir?

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasına göre desenlenmiştir. Araştırmada 5. sınıf Türkçe ders kitabı ve 6,7 ve 8. Türkçe öğrenci çalışma kitaplarında yer alan etkinlikler 21. yüzyıl becerileri açısından incelenmiştir. Araştırmanın verileri doküman incelemesi tekniği ile edinmiştir. “Doküman incelemesi,

araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Nitel araştırmada doküman incelemesi tek başına bir veri toplama yöntemi olabileceği gibi diğer veri toplama yöntemleri ile birlikte de kullanılabilir” (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 187).

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada 2017 – 2018 Eğitim Öğretim Yılı’nda ortaokullarda okutulan 5. Sınıf Türkçe ders kitabı ve ortaokul Türkçe çalışma kitapları (6 – 8. Sınıflar) kullanılmıştır. Kitaplara ait bilgiler aşağıda yer almaktadır:

Tablo 3. Sınıf Seviyelerine Göre Türkçe Ders ve Çalışma Kitapları ile Yayınevi Bilgileri

Kitabın İsmi	Yayınevi
5. Sınıf Türkçe Ders Kitabı	MEB Yayınları
6. Sınıf Türkçe Çalışma Kitabı	Başak Yayınları
7. Sınıf Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı	Ez-De Yayıncılık
8. Sınıf Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı	Dörtel Yayıncılık

Türkçe Dersi Öğretim Programı’na (2018) göre her bir sınıf seviyesine ait ders kitabında sekiz tema bulunmalıdır. Bu temaların her birinde dört adet metin bulunmaktadır. Metin temelli öğretim yapıldığı için ele alınan metinlerle ilgili etkinlikler gerçekleştirilmektedir. Bu araştırmada metinler ile ilgili etkinliklerin tümü Kang vd. (2010) çalışmasında sınıflandırdığı 21. yüzyıl becerilerine göre incelenmiştir. Kang vd. (2010) çalışmasında; 21. yüzyıl becerileri bilişsel, duyuşsal ve sosyokültürel alan olmak üzere üç alandan oluşmaktadır. Bu üç alan altında ise dörder adet alt başlık bulunmaktadır. Bilişsel alan altında; bilgi yönetim becerisi (Information Managing), bilgi yapılandırma yeteneği (Knowledge Construction), bilgi kullanımı yeteneği (Knowledge Utilization), problem çözme yeteneği (Problem Solving) alt alanları bulunmaktadır. Duyuşsal alan başlığı altında; öz kimlik (Self-Identity), öz değer (Self-Value), kendi kendini yönetme (Self-Directedness) öz sorumluluk (Self-Accountability) alt alanları bulunmaktadır. Sosyokültürel alan başlığı altında ise sosyal üyelik (Social Membership), sosyal hassasiyet (Social Receptivity), sosyalleşme yeteneği (Socializing), sosyal ifa (Social Fulfillment) alt başlıkları bulunmaktadır.

Verilerin Analizi

Bu araştırmada veriler betimsel analiz yöntemiyle incelenmiştir. Yıldırım ve Şimşek (2011) betimsel analizde elde edilen verilerin önceden belirlenen temalara göre özetlenip yorumlandığını ve bu analiz yönteminde amacın verileri sistematik bir biçimde betimlenmesi, betimlemelerin açıklanıp yorumlanması, neden – sonuç ilişkilerinin açıklanması ile birtakım sonuçlara ulaşılması ile okuyucuya sunumu olduğunu ifade etmiştir. Araştırmada kategorilerin önceden belli olması betimsel analizin tercih edilmesinde etkili olmuştur.

Güvenirliliği sağlamak için verilerin analizi aşamasında elde edilen sonuçlar Türkçe Eğitimi lisansı almış olan bir başka araştırmacı tarafından incelenmiş olup görüş birliğine varılmıştır. Araştırmacının güvenirliliği “Güvenirlilik = Görüş birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) x 100” formülü kullanılarak hesaplanmıştır (Miles ve Huberman,

1994). Araştırmacı ve diğer kişi arasındaki güvenilirlik oranı % 90 olarak bulunmuştur. Bunun yanında güvenilirliği artırma amacıyla kavramsal çerçeveye bağlı kalınmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın alt problemleri çerçevesinde elde edilen bulgular; bilişsel, duyuşsal ve sosyokültürel beceri alanlarının Türkçe dersi çalışma kitaplarında yer alma sıklıklarını içeren tablolar ile sunulmuştur.

Birinci alt probleme ilişkin bulgular

Türkçe ders ve çalışma kitaplarındaki etkinliklerde 21. yüzyıl becerilerinden bilişsel alan becerilerinin bulunma sıklığı Çizelge 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Bilişsel Alan Becerilerinin Türkçe Dersi Çalışma Kitapları Etkinliklerinde Bulunma Sıklıkları

Alt boyutlar	Bilişsel Alan Becerileri			
	5. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
Bilgi Yönetme	31	74	23	20
Bilgi Yapılandırma	70	117	57	60
Bilgi Kullanma	117	180	130	127
Problem Çözme	7	5	1	1

Çizelge incelendiğinde “bilgi kullanma” alt boyutu ile ilgili etkinliklerin bilişsel alan becerisi altında yer alan diğer alt boyutlara göre daha fazla sayıda yer aldığı söylenebilir. “Bilgi kullanma” alt boyutu ile ilgili etkinliklerin metin temelli öğretim dolayısıyla okunan ve/veya dinlenen metinleri anlamaya yönelik etkinliklerde kullanıldığı dikkat çekmektedir. Bunun yanında kelime ve kavram öğretiminin gerçekleştirilmesine yönelik etkinliklerde de “bilgi kullanma” alt boyutu ile ilgili etkinliklerin tercih edildiği gözlenmiştir.

“Bilgi kullanma” bilişsel alt boyutu ile ilgili aşağıdaki etkinliklerde bu durum daha açık bir şekilde görülebilir.

A“2. ETKİNLİK

Aşağıdaki soruları okuduğunuz metinden hareketle cevaplayınız.

1. Makarna yapmak için hangi malzemeler kullanılmıştır?
2. Yazarın yemek tarifini tamamladıktan sonra ağzının suyunun akmasının sebebi nedir?
3. Sıcak yemeklerin soğuk yemeklere göre daha fazla yeme isteği uyandırmasının nedeni nedir?
4. Bir kokunun size bir anınızı hatırlattığı oldu mu? Olduysa bu durumun sebebi ne olabilir?
5. Tat ve koku alma duyunuz olmasaydı ne hissederdiniz? Bu duyular hayatınıza ne katıyor?”

5.Sınıf Türkçe Ders Kitabı s.144

“Bilgi kullanma” alt boyutu ile ilgili etkinliklerin farklı sınıf seviyelerinde işlenen metin ile ilgili bilgilerin pekiştirilmesi ve öğrenme kalıcılığını sağlama amacıyla sıklıkla yer bulduğu tespit edilmiştir. 6. sınıf İlköğretim Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı s.239’da okunan şiirden hareketle şiir içeriğine ait bilgilerin sorgulandığı ve 7. Sınıf İlköğretim Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı s.55’te yer alan işlenen metinden hareketle hazırlanan sorulardan oluşan etkinliklerde de aynı amaçla etkinliklerin tasarlandığı bulgusuna erişilmiştir.

Öğrencilerin bilgiye ulaşmaları ve ihtiyaçları olan bilgiyi seçme ve toplama becerilerini geliştirmelerini sağlamak amacıyla çalışma kitaplarında yer alan etkinlikler “bilgi yönetme” alt boyutuna uygun etkinlikler olarak görülmektedir. Bu etkinliklerde anlamı bilinmeyen kelime ve ifadelerin öğrenilmesi amacıyla öğrencilerin sözlük ve dijital bilgi edinme araçlarını kullanmalarının teşvik edilmesi amaçlanmıştır.

“2. ETKİNLİK

Aşağıdaki kelimeleri, sözlük sırasına uygun şekilde bunun için ayrılan bölüme yerleştiriniz. Kelimelerin anlamlarını sözlükten bularak karşılıklarına yazınız. Böylece kendi sözlüğünüzü oluşturunuz.

‘Pakt, inkılap, kudret, kabiliyet, husus, teveccüh, tenezzül etmek, muvaffakiyet, mürşit, manevi, sanat, mebus, vekil, malik, mesut etmek, mensup olmak’”

7. Sınıf İlköğretim Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı s.53

Kitaplarda yer alan temalardan hareketle kullanılan metinler ile ilgili öğrencilerin duygu ve düşüncelerinin sorgulandığı etkinlikler “bilgi yapılandırma” alt boyutu ile ilgili etkinlikler olarak kabul edilebilir. Metinlerin konusu, anafikri veya ana duygusundan hareketle öğrencilerin duygu ve düşünceleri bu tarz etkinlikler yoluyla anlaşılmasına çalışılmıştır.

Üst sınıf seviyelerinde yorumdan çok bilgiye dayalı bir yoklamanın etkinliklerden anlaşıldığı görülmektedir. Aşağıdaki etkinlikte görüldüğü üzere düşünceyi geliştirme yollarının hangilerinin kullanıldığının tespit edilmesi ve örneklerle açıklanması istenerek “bilgi yapılandırma” alt boyutunun geliştirilmesine yönelik bir etkinlik tasarlanmıştır.

“3. Etkinlik

Okuduğunuz metinde düşünceyi geliştirme yollarından (örnekleme, tanık gösterme, sayısal verilerden yararlanma vb.) hangilerine başvurulmuştur? Örneklerle açıklayınız.”

8. Sınıf İlköğretim Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı s.43

“Problem çözme” alt boyutunun geliştirilmesine yönelik etkinliklerin de çalışma kitaplarında yer bulduğu görülmektedir. Bilimsel araştırma becerilerinin ve üst düzey düşünme becerilerinin aktif bir şekilde işe koşulmasını gerektiren etkinliklerin kullanımı ile problem çözme alt boyutunun gelişiminin sağlanmaya çalışıldığı söylenebilir. Tüm sınıf düzeylerine ilişkin çalışma kitaplarında en az yer alan bilişsel alan becerisi “problem çözme” alt boyutudur. Ayrıca bu alt boyutu içeren etkinlikler 7. ve 8. sınıf kitaplarında çok daha az sayıda yer

almaktadır. Buna karşın bu sınıflarda “bilgi kullanma” ve “bilgi yapılandırma” becerilerini gerektiren etkinliklere daha çok yer verildiği de görülmektedir.

İncelenen kitaplarda “problem çözme” alt boyutu ile ilgili olarak güncel bir problemin çözümüne ilişkin öğrencilerin fikirlerini yoklayıcı, çözüm önerisi geliştirmelerini sağlayacak etkinlikler bulunmaktadır. Aşağıdaki etkinlikte görüldüğü gibi öğrencilerin bir soruna çözüm üretmelerinin sağlanması amacı güdülmüştür.

“8. ETKİNLİK

*Oh Dede'nin yerinde siz olsaydınız. Kaygılı Kız'ın kaygılarına nasıl çözüm yolu bulurdunuz?
Aşağıya yazınız. Yazdıklarınızı arkadaşlarınızla paylaşınız.”*

7. Sınıf İlköğretim Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı s.95

Bir başka etkinlikte ise öğrencilerin araştırma becerilerinin kullanımını gerektiren uygulamalara başvurulmuştur.

“7. Etkinlik: Bir gazete ya da dergi çıkarmaya ne dersiniz?

Bu tema boyunca farklı türlerde metinler üreterek “Milli Mücadele ve Atatürk” konusuna ilişkin bir dosya oluşturacağız.

Önce iyi bir hazırlık yapmalı ve konuya odaklanmalıyız. Bu hafta “Milli Mücadele Dönemi”ne ilişkin bulduğumuz kaynakları toplayalım.

Görsel (resim, fotoğraf, şekil, çizelge vb.) yazılı ve sözlü (döneme tanık olan kişiler) bilgi kaynaklarını belirleyelim, bulmaya çalışalım. Kayıt edebildiklerimizi bir dosyada toplayalım. Genel Ağ (internet) ortamından ve basılı kaynaklardan (kitaplar, ansiklopediler vs.) edindiğimiz bilgileri, kendi cümlelerimizle kısa kısa not edelim.

Bu bilgileri hangi kaynaklardan almış olduğumuzu da mutlaka not etmeliyiz.

Öncelikle gazetemizde/dergimizde hangi metin türlerine, konulara/alt başlıklara yer veriyoruz, bunları belirlemeliyiz.

Hazırlık sürecinden sonra, bu konularda değişiklikler yapabileceğimizi unutmayalım. Okuduğumuz kaynaklar sonucunda düzenlemede değişikliklere gidebiliriz.

Bu hafta boyunca “Milli Mücadele ve Atatürk” ile ilgili şiir, öykü ve bilgilendirici metinleri bulup okumaya çalışalım. Dosyamıza katkı sunacağını düşündüğümüz yazınsal kaynakları not edelim.

Aşağıdaki çizelgede yapabileceğimiz belirlemeler, yazma sürecimiz boyunca yazma odağından sapmamamızı sağlayacaktır. Boşlukları dolduralım.”

6. Sınıf İlköğretim Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı s.52 – 53

İkinci alt probleme ilişkin bulgular

Çalışmada duyuşsal alan becerileri de dört alt boyutta yapılandırılmıştır. “Öz kimlik”, “özdeğer”, “özsorumluluk” ve “özyönelim” alt boyutları duyuşsal alan becerilerini oluşturmaktadır. Öğrencilerin duygu, değer, ilgi ve yönelimlerinin keşfedilmesini amaçlayan etkinliklerin kullanılması ile duyuşsal alan becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Duyuşsal alan becerilerinin kitaplardaki etkinliklerde bulunma sıklığı Çizelge 5’te görülmektedir.

Tablo 5. Duyuşsal Alan Becerilerinin Türkçe Dersi Çalışma Kitapları Etkinliklerinde Bulunma Sıklıkları

Alt boyutlar	Duyuşsal Alan Becerileri			
	5. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
Öz kimlik	8	18	12	16
Öz değer	10	5	1	4
Öz sorumluluk	-	3	-	-
Öz yönelim	6	25	7	12

Çizelge 5 incelendiğinde tüm sınıf düzeylerine yönelik kitaplarda en çok “öz kimlik” ve “öz yönelim” becerilerinin yer aldığı görülmektedir.

Bazı kavramların öğrencilere neleri çağrıştırdığının sorgulandığı etkinlikler ile öğrencilerin duygu ve düşüncelerini belirtmeleri fırsatı sağlanmıştır. Böylelikle bireyin “öz kimlik” ve “öz değer” algıları tespit edilmeye çalışılmıştır. Aşağıda yer alan etkinlik bu duruma örnek niteliğindedir.

“5. ETKİNLİK

a) Bayrağımız size neler çağrıştırıyor? Noktalı yerlere yazınız.”

5. Sınıf Türkçe Ders Kitabı s.57

Söz konusu etkinlikte de görüldüğü üzere öğrencilerin kendilerini tanımaları ve benzersizliklerinin farkında olmalarını sağlayacak etkinlikler kullanılarak “öz kimlik” alt boyutunun gelişimi sağlanmaya çalışılmıştır. Bununla birlikte öğrencileri farklı etkinlikler yapmaya yönlendirme yoluyla kendi beğenileri doğrultusunda kendilerinin farkında olmalarını sağlayacak etkinliklere de yer verilmiştir. Aşağıdaki etkinliklerde öğrencilerin bir metin türünden bir başka metin türü ile bağlantı kurmasının yanında kendi duygularının farkında olması ve beğenilerini yansıtması amaçlanmıştır.

“5. Etkinlik

Kendinizi tanıtan bir yazı yazınız. Yazınızda yaşamınızın değişik yönlerinden, hobilerinizden söz etmeyi unutmayınız.”

8. Sınıf İlköğretim Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı s.99

“6. ETKİNLİK

Ezberlediğiniz şiirin ve dinlediğiniz türkünün sizde uyandırdığı duygulardan hareketle bir şiir yazınız.”

7. Sınıf İlköğretim Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı s.26

Öğrencilerin duygusal gelişimlerinin yoğun bir şekilde yapıldığı dönem olan ortaokul yıllarında, kendi değer yargılarını geliştirmelerinin önemli olduğu bilinmektedir. Aşağıda yer alan etkinlikte öğrencilerin “özdeğer” yargılarının tespit edilmesi amaçlanmıştır.

“7. ETKİNLİK

Aşağıdaki metni okuyunuz.

Geçenlerde bir gün eve dönüyordum. Sık sık uğrayıp belli miktarda akide şekeri aldığım dükkana girdim. Tezgahın önünde bir başkasının alışveriş ettiğini fark etmedim. Beni yıllardan beri tanıyan, alacağım şekerin cins ve miktarının asla değişmediğini bilen dükkan sahibi, şekeri kağıda koymak için kaşığı arayıp buldu; tartarak bana uzattı. Tam bu sırada yanımda duran kişi, çok tatlı ve tatlı olduğu kadar etkili bir sesle:

- Sıramı başkasına verdiniz. Benim için şeker koyarken kaşık yerine parmaklarınızı kullandınız. Benden özür bile dilemediniz, bu doğru mu? (...)

A. Adnan Adıvar

Aşağıdaki sorulardan hareketle düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız. Konuşmanızda yabancı kelimelerin yerine Türkçelerini kullanmaya özen gösteriniz.

1. Dükkan sahibinin müşteriye davranışı hakkında ne düşünüyorsunuz?

2. Müşterinin, dükkan sahibine verdiği tepkiyi haklı buluyor musunuz? Niçin?”

5. Sınıf Türkçe Ders Kitabı s.86

Bireyin kendi yaşamında ve çevresinde gelişen olaylara ve olgulara karşı kendisinde hissettiği sorumlulukların yoklandığı alt boyut olan “özsorumluluk” becerisi, incelenen etkinliklerde en az yer verilen duyuşsal beceri olarak tespit edilmiştir. Duyuşsal beceri alanının bir alt boyutu da “özyönelim”dir. “Özyönelim” bireyin özgün bakış açısına sahip olması ve bakış açısını yansıtmaya anlamına gelmektedir. 5. sınıf Türkçe ders kitabı ve 6,7 ve 8. sınıflar Türkçe öğrenci çalışma kitaplarında duyuşsal beceri alanı alt boyutları içerisinde “özkimlik” alt boyutu ile ilgili etkinliklerden sonra en fazla oranda bulunan alt boyut olarak “özyönelim” gelmektedir.

Kitaplarda incelenen etkinlikler genel olarak birden çok beceri alanına hitap etmektedir. Bilişsel beceri alanı ile ilgili bir etkinlik aynı zamanda duyuşsal beceri alanı ve/veya sosyokültürel beceri alanı ile ilgili de olabilmektedir. “Özyönelim” alt boyutu bu durumun en fazla olduğu alt boyuttur.

Aşağıdaki etkinliklerde öğrencilerin kendi duygu ve düşüncelerini aktarmaları istenirken hem duyuşsal beceri alanından “öz yönelim” becerisi hem de bilişsel beceri alanından “bilgi yapılandırma” becerisi işe koşulmaktadır. Çalışmanın kapsamına giren bütün kitaplarda aynı durumda olan çok sayıda etkinlik bulunmaktadır.

“7. ETKİNLİK

Kendinizi şiirdeki kavak ağacının yerine koyarak duygu ve düşüncelerinizi anlatan bir şiir yazınız. Şiirinize uygun bir başlık belirleyiniz.”

5. Sınıf Türkçe Ders Kitabı s.177

“5. Etkinlik

Okuduğunuz “Dostluk Derken” adlı metni “Ben olsaydım nasıl yazardım?” düşüncesinden hareketle yeniden, kendi ifadelerinizle kurgulayıp deneme türünde yazınız.”

8. Sınıf İlköğretim Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı s.74

Üçüncü alt probleme ilişkin bulgular

Çalışmada ele alınan 21. yüzyıl beceri boyutlarından bir diğeri de sosyokültürel alan becerileridir. Sosyokültürel alan becerileri; “sosyal üyelik”, “sosyal uyum”, “sosyalleşme”, “sosyal ifa”dan oluşmaktadır. Sosyokültürel beceri alanı ile ilgili etkinliklerin 5, 6,7 ve 8. sınıf Türkçe öğrenci çalışma kitaplarında yer alma sıklıklarını gösteren Çizelge 6 aşağıda yer almaktadır.

Tablo 6. Sosyokültürel Alan Becerilerinin Türkçe Dersi Çalışma Kitapları Etkinliklerinde Bulunma Sıklıkları

Alt boyutlar	Sosyokültürel Alan Becerileri			
	5. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
Sosyal Üyelik	6	4	6	4
Sosyal Uyum	5	11	1	2
Sosyalleşme	27	46	19	3
Sosyal İfa	5	4	1	1

Çizelge 6’da görüldüğü gibi “sosyalleşme” alt boyutu Türkçe dersi öğrenci çalışma kitaplarında sosyokültürel beceriler başlığı altında kendisine en çok yer bulan alt boyuttur. Sosyalleşmenin gerçekleşmesine yönelik etkinlikler kimi zaman bir araştırma yapılması sonrası öğrenilen veya deneyimlenen şeylerin öğrenci tarafından arkadaşlarına sunumunun yapılması kimi zaman ise metinlerde ele alınan konu ile ilgili olarak öğrenci görüşlerinin paylaşılması şeklinde gerçekleştirilmektedir. Bu duruma ilişkin etkinlik örneği aşağıda sunulmuştur.

“5. Etkinlik

Gözlemleyelim, öğrenelim; anlatalım, yazalım...

Dinlediğiniz metinde, otizmlili bir çocuğun seslenişine tanık olduk. Çevrenizde bu türden özelliği olan birey var mı?

Varsa onunla ilgilenen ve onu tanıyan bir yakınıyla görüşelim.

Yoksa otizm ve otizmliler hakkında Genel Ağ ortamından ve yazılı kaynaklardan bilgi toplayalım. İlgili filmleri ve programları izleyelim.

Topladığımız tüm bilgileri ve gözlem notlarımızı sınıfta arkadaşlarımızla paylaşalım.

Bu paylaşımın ardından notlarımızı düzenleyip birey olarak bizlerin toplumda bu tür özelliklere sahip bireylere nasıl destek oluruz neler yapabiliriz ya da nelere dikkat etmeliyiz konusunda bir metin oluşturalım.

Yazacağımız bu metni, dinlediğimiz metinde bize seslenen otizmliler çocuğa yanıt olarak mektup biçiminde yazalım.

Ona, toplumsal sorumluluklarımızın bilincinde olduğumuzu duyursatalım. Nelere dikkat etmemiz gerektiğine ilişkin duyarlılığımızı gösterelim.

NOT: Mektubumuzu tamamladıktan sonra yazdıklarımızı gözden geçirmeyi unutmayalım! Anlam bulanıklığı olan, açıkça ifade edilmemiş ya da çelişkili cümleler varsa yeniden düzenleyelim. Noktalama ve yazım kuralları açısından da gözden geçirelim.

Merhaba Sevgili Arkadaşım,

Belki de geleceğin Michael Jordan'ı mı demeliydim? Bizlere seslendiğin metni tüm sınıf arkadaşlarımla birlikte dinledim. Benim de sana söylemek istediğim ve seninle paylaşmak istediğim duygu ve düşüncelerim var."

6. Sınıf İlköğretim Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı s.294

Yukarıdaki etkinlikte öğrencilerden, otizmliler hakkında bilgi toplamaları ve bilgi toplama aşamasında farklı bilgi kaynaklarını kullanmaları istenmektedir. Ayrıca öğrendiklerini arkadaşlarına anlatmaları görevi de verilerek öğrencilerin "sosyalleşme" becerilerini kullanabilmeleri için de bir fırsat yaratıldığı görülmektedir. Bunun yanında etkinlikte otizmliler birine mektup yazdırılarak öğrencilerin özel gereksinimli bireylere karşı toplumsal sorumluluklarının farkında olmalarını sağlamaya çalışıldığı da söylenebilir. Bu yönden değerlendirildiğinde yapılan çalışmanın sosyokültürel beceri alanından "sosyal ifa" alt boyutuna uygun olduğu anlaşılmaktadır.

"Sosyal üyelik", bireylerin toplumsal değer sisteminin farkında olması, toplumsallaşması ve küresel vatandaşlık bilincinde olarak bütün dünya insanları ile sağlıklı iletişim kurmasının amaçlandığı sosyokültürel beceri alt boyutudur. Türkçe dersi öğrenci çalışma kitaplarında kullanılan etkinliklerde "sosyal üyelik" becerisinin kazandırılması amacıyla öğrencilerin bazı kavramlar ile tanışmaları ve bu kavramları özümsemelerine yönelik etkinliklerin yer aldığı görülmektedir. Aşağıda bu etkinliklere bir örnek verilmiştir.

"1. Etkinlik

Aynı yaşam alanını paylaşmak ne demektir?

Aşağıdaki iki soru cümlesine odaklanalım.

Aynı toprak parçası üstünde yaşamak ne demektir?

Aynı sorumluluklar, duyarlılıklar ve haklar çatısı altındayken aynı toprak parçası üstünde yaşamak nedir?

Bu iki durum arasındaki fark nedir? Özellikle ikinci soruda işaret edilen durumu aşağıdaki kavramlarla ilişkilendirerek yanıtlayalım.

Vatan, Vatandaşlık Görevleri, Saygı, Sevgi ve Dayanışma, Birey ve Toplum, Toplumsal Yaşam, Seçme ve Seçilme Hakkı, Demokrasi, İnsan/Kadın/Çocuk ve Hayvan Haklarına Saygı, Vatandaşlık”

6. Sınıf İlköğretim Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı s.295

Öğrencilere toplum içinde yaşamlarını sürdürürken genel bir uzlaşa ile kabul görülen bazı davranışların da kazandırılması “sosyal üyelik” alt boyutu ile ilgili görülebilir. İncelenen kitaplarda, insanların günlük yaşamlarında kurmaları gereken iletişimin sağlıklı bir şekilde gerçekleşmesi amacıyla bazı ifade kalıplarının öğretilmesini içeren etkinlikler de bulunmaktadır. Aşağıda bu duruma ilişkin bir etkinlik örneği sunulmuştur.

“3. ETKİNLİK

a) Günlük hayata karşılaştığımız bazı durumlar aşağıda sıralanmıştır. Bu durumlar karşısında kullandığımız nezaket ifadelerini örnekteki gibi yazınız.”

Durumlar	Nezaket İfadeleri
Akşam yatmaya giderken	İyi geceler.
Bir kişi yolculuğa giderken	
Herhangi bir hata yaptığımızda	
Birisi yeni bir kıyafet aldığında	
Bir yerden ayrılırken	
Bir işle meşgul birine	
Birisi seslendiğinde	
Bir ortama girdiğimizde	
Herhangi bir şey yedikten sonra	
Bizim için bir iyilik yapıldığında	

5. Sınıf Türkçe Ders Kitabı s.83

Toplumsal hayatta bireylerin yaşamlarını sürdürürken birtakım sorunlar yaşayabilmeleri gayet olası bir durumdur. Bireylerin çatışma yaşamlarının önüne geçilmesi için farklılıklara, farklı görüş ve düşüncelere saygılı olmalarının öğrenim hayatında kazandırılması önemlidir. Metin temelli öğretim yapılan Türkçe dersinde bu tarz çatışmalar ve çatışmaların barışçıl ve hoşgörüyü dayalı bir şekilde çözülmesinin sağlanması amacıyla bazı metinlere ve etkinliklere yer verilmesi gerekmektedir. Kitaplarda toplumda iletişimde yaşanan bazı sorunlara yönelik öğrencilerin çözüm önerileri sunmaları ve toplumsal uyum içerisinde yaşamlarını sürdürmelerini

sağlamaları amacıyla bazı etkinlikler bulunmaktadır. Bu etkinlikler “sosyal uyum” alt boyutu içerisinde değerlendirilebilir. Aşağıdaki etkinlik bu duruma örnektir.

“4. ETKİNLİK

Kitaplara metinde anlatıldığı şekilde davrananlara karşı nasıl önlemler almalıyız?

Düşüncelerinizi aşağıya yazınız ve arkadaşlarınızla paylaşınız.”

7. Sınıf İlköğretim Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı s.70

SONUÇ VE TARTIŞMA

Türkçe dersi öğrenci çalışma kitaplarındaki etkinliklerde 21. yüzyıl becerilerinin nasıl yer aldığını belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada; 21. yüzyıl beceri alanlarından en çok bilişsel beceri alanının etkinliklerde yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç yapılan iki çalışmada elde edilen; Türkçe dersi öğretim programındaki kazanımlar, kitaptaki metinler ve etkinliklerde 21. yüzyıl becerilerinden öğrenme ve yenilenme becerilerine diğer becerilere göre daha fazla yer verildiği ve etkinliklerin dağılımında sistematik bir yöntemin uygulanmadığı sonucuyla benzerlik göstermektedir (Bal,2018; Kırgız, 2019). Bunun yanında bilişsel alan becerilerinin alt boyutlarına ilişkin bir değerlendirme yapıldığında etkinliklerde daha çok öğrencilerin bilgi ve hatırlama düzeyindeki bilgilerini sorgulamanın önemsendiği ve üst düzey bilişsel beceri gerektiren uygulamalara çok da yer verilmediği görülmektedir. Bu durum sayı bakımından çoğunluğun bilişsel beceri alanında bulunması ile birlikte nitelik bakımından da aynı durumun söz konusu olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Türkçe ders kitaplarında etkinliklerin metinlere, metinlerin de temalara göre şekillendiği bilinmektedir. Metinlerden hemen sonra gelen etkinliklerde kelime öğretimi amacıyla yer alan etkinlikler ve çalışmanın gerçekleştiği dört kitapta da aynı şekilde işlenen metinlerin anlaşılmasının test edildiği sorulardan oluşan etkinliklere yer verilmiştir. Sınıf seviyesinin ilerlemesi ile birlikte okuduğunu veya dinlediğini anlama becerilerinin ölçülmesine yönelik etkinliklerin sayılarının arttığı görülmektedir. Üst sınıf seviyelerinde birtakım dilbilgisi konularının veya yazım ve noktalama kurallarının derste öğretimi sonrası öğrenilenlerin sorgulandığının hissedildiği etkinlikleri görmek mümkündür. Bunların yanında öğrencilerin yaratıcı, yansıtıcı düşünme becerilerini kullanmalarını gerektirecek etkinliklere de yer verilmiştir. Yarım bırakılan bir öykünün tamamlanması, ele alınan metinden yola çıkarak öğrencinin yeni bir şeyler ortaya koyması, yeni şeyler yapılandırmasına olanak tanıyan etkinliklerin kullanılması bu durumu ispatlar niteliktedir. Bununla birlikte gerçek hayattan bir problemin çözümüne ilişkin öğrencilerin fikir geliştirmesine veya araştırma yapmasına imkân verecek etkinliklere az da olsa yer verildiği görülmüştür.

İncelenen kitaplarda bilişsel alan alt boyutlarının hangi sıklıkta yer aldığına ilişkin bir değerlendirme yapılacak olursa, “bilgi kullanma” alt boyutu ile ilgili etkinliklerin sayısının diğer bilişsel beceri alanı alt boyutlarına göre daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. “Bilgi yapılandırma” ile öğrencilerin bilgi seçme ve toplama becerilerinin geliştirilmesinin hedeflendiği “bilgi yönetme” alt boyutu ile ilgili etkinlikler de kitaplarda kendisine

belli oranlarda yer bulmuştur. Ancak öğrencilerin kendi öğrenmelerinden sorumlu olduğu, öğretmenin öğrencilerin öğrenmelerine rehberlik ettiği öğrenci merkezli eğitim anlayışı neticesinde bilimsel araştırma becerilerinin kazandırılmasını sağlayacak “problem çözme” alt boyutuna ilişkin etkinliklerin sayıca az olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bilişsel beceri alanındaki bu sistemli ve dengeli dağılımın olmayışı sorunu duyuşsal ve sosyokültürel beceri alanlarında da söz konusudur. Bu durumun Türkçe dersi öğretim programının tüm boyutlarında 21. yüzyıl becerilerinin sistematik ve dengeli bir dağılım göstermemesinden (Barası, 2020) kaynaklandığı söylenebilir. Bilindiği gibi ders kitapları ve çalışma kitapları öğretim programları çerçevesinde hazırlanmaktadır.

Duyuşsal beceri alanı ile ilgili etkinliklerin sayıca bilişsel beceri alanı etkinliklerine göre az olduğu da saptanmıştır. Öğrencilerin kendi kişilik özelliklerinin farkında olmalarını sağlayacak etkinlikler “öz kimlik” alt boyutu içerisinde değerlendirilmiştir. Öğrencilerin özgün bakış açılarına sahip olmalarını teşvik edecek etkinlikler “öz yönelim” alt boyutu ile ilişkilendirilmiştir. Öğrenci ilgi ve beğenilerini ifade etme olanağı sağlayan “öz yönelim” alt boyutu, “öz kimlik” alt boyutu ile birlikte etkinliklerde en çok kullanılan duyuşsal beceri alanları olmuştur.

Öğrencilerin kendi değer sistemlerini oluşturmalarını sağlayacak “özdeğer” alt boyutu ile ilgili etkinlikler de kitaplarda kendisine yer bulmakla birlikte diğer alt boyutlara oranla daha az sayıda yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin duygusal gelişimlerinin göz önüne alındığı önemli dönemlerden olan ortaokul yıllarında “öz değer” alt boyutu ile ilgili etkinliklerin temalara ve kitaplara sistematik bir şekilde dengeli olarak dağıtılmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca kitaplarda temalardan hareketle metinlerin metinlerden hareketle de etkinliklerin şekillenmesi sebebiyle duyuşsal alana hitap eden temalarda duyuşsal alan becerilerinin alt boyutları ile ilgili etkinliklerin diğer temalara oranla daha fazla yer aldığı gözlenmektedir.

21. yüzyıl becerilerinden sosyokültürel beceri alanı etkinlikleri de kitaplarda duyuşsal alan becerileri gibi bilişsel beceri alanı etkinliklerine göre daha az sayıda yer almıştır. Bireyin yakın çevresinden uzağa kadar kendisinin ve diğer insanların varlığını bilmesi ve insan olmanın bir gereği olarak toplumsallaşmasının sağlanmasını amaçlayan etkinlikler işlenen metinlerin bağlamından hareketle kendilerine yer bulmuştur.

Sosyokültürel beceri alanı alt boyutlarından en fazla “sosyalleşme” alt boyutunun etkinliklerde yer aldığı tespit edilmiştir. Sosyalleşme alt boyutu genellikle bilişsel beceri alanı ile ilgili etkinlikte konuya göre birlikte yer alan bir alt boyut olmuştur. Örneğin, bilgi yönetme ve/veya bilgi yapılandırma alt boyutu ile ilgili etkinlikte elde edilen bilgilerin öğrenciler tarafından sınıf arkadaşları ile paylaşılması şeklinde gerçekleştiği sıklıkla görülmektedir. Bunun yanında toplumsal yaşamda ihtiyaç duyulan birtakım ifade ve davranış kalıplarının öğrencilere kazandırılması amacıyla işlenen metnin bağlamına uygun bir şekilde “sosyal üyelik” ve “sosyal uyum” etkinliklerine yer verilmiştir.

Toplum halinde yaşamının bir gereği olarak dezavantajlı bireylere karşı hassasiyet gösterilmesi ve diğer canlıların yaşam hakkına saygı duyulması ve bu konularda bireylere düşen görevlerin ele alındığı etkinlikler de

“sosyal ifa” alt boyutu ile ilgili etkinlikler olarak görülmektedir. Bu tarz etkinliklerin de incelenen kitaplarda az miktarda yer aldığı gözlenmektedir.

21. yüzyıl becerilerinin Türkçe dersi çalışma kitaplarında yer alma durumları genel olarak değerlendirildiğinde; Türkçe dersi öğretim programında yetkinlikler ve kazanımlarda yer alan 21. yüzyıl becerilerinin öğrenme-öğretme sürecinde önemli bir yere sahip olan çalışma kitaplarındaki etkinliklere istenilen düzeyde ve nitelikte yansıtılmadığı söylenebilir. Oysaki yapılan bir araştırmada 21. yüzyıl becerilerine göre tasarlanmış etkinliklerin öğrencilerde ilgiyi, işbirliğini ve derse katılımı arttırarak iletişimi geliştirdiği bulgulanmıştır (Atasoy,2021). 21. yüzyıl becerilerine göre tasarlanan etkinliklerin eleştirel ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmeye etkisini inceleyen bir başka araştırmada da; 21. yüzyıl becerilerine göre tasarlanan etkinliklerin, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerinin her boyutunu anlamlı olarak geliştirmesinin yanında teknoloji kullanımıyla birlikte bilgi, medya ve teknoloji okuryazarlığını da geliştirdiği tespit edilmiştir (Direkçi,2021). Bu yönüyle 21. yüzyıl becerilerinin eğitim ortamlarında ve materyallerinde kullanılmasının beceri odaklı ve teknoloji ile desteklenen uygulamalara fırsat sunması nedeniyle yararlı olacağı söylenebilir.

ÖNERİLER

Yapılan incelemeler sonucunda Türkçe öğretiminde kullanılan temel materyal olan ders ve çalışma kitaplarında yer alan 21. yüzyıl beceri alanları ile ilgili akademik çalışmalar yapılırken ve Türkçe dersi ile ilgili öğretim materyali tasarlarken dikkat edilmesi gereken noktalar konusunda şu önerilerde bulunmak mümkündür:

21. yüzyıl becerileri olarak adlandırılan becerilerin belirli bir sistem üzerine oturmamış olması ve pek çok kaynaktan farklı şekillerde sınıflandırılmış olması dolayısıyla 21. yüzyıl becerileri ile ilgili yapılan akademik çalışmaların birbirinden farklı odak noktalarına sahip olmaları ve bu sebeple alandaki ilerlemenin ve derinleşmenin ortak bir zemine oturtulmasının zorluğunun farkında olunmalıdır. Bu farklılıkların bazı ortak noktalara odaklanması ile giderilmeye çalışıldığı görülmektedir. Bununla birlikte çok farklı alanlardan kurum ve kuruluşların işbirliği ile birtakım organizasyonlar kurularak ortak bir yapı inşa edilmeye çalışılmıştır. Bütün bu olgulardan hareketle 21. yüzyıl becerileri ile ilgili yapılacak olan akademik çalışmalarda inceleme konularına uygun 21. yüzyıl beceri boyutlarının kullanılması önerilmektedir.

Türkçe dersi bağlamında önerilere değinilecek olunursa 2018 yılında uygulamaya konulan yeni Türkçe Öğretim Programı'nın esas aldığı becerilerin dikkatli bir şekilde incelenmesi, ders araç gereçleri ile öğretim sürecinin ve ölçme değerlendirme boyutlarının öğretim programına göre yapılandırılması nedeniyle kazanımlar üzerinde hassasiyetle durulmasının program geliştiriciler tarafından gerçekleştirilmesi önerilmektedir. Aynı zamanda programda belirtilen Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ) becerileri de 21. yüzyıl becerileri ile benzerlik taşıması dolayısıyla incelenmesi önerilen bir başka kaynaktır.

Türkçe derslerinde metin temelli öğretim gerçekleştirilmesi dolayısıyla ders ve çalışma kitaplarının beceri kazandırma ile ilgili çalışmalarda incelenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Teknolojinin gelişimi ile farklı türlerin ders ve çalışma kitaplarında kendilerine daha fazla yer bulacağı düşünüldüğünden ders ve çalışma kitabı

inceleme araştırmalarının farklı konulara özellikle de teknoloji ile değişen öğrenci okuma ve yazma etkinliklerine yönelmesi önerilmektedir.

ETİK METNİ

Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazar(lar)a aittir.

Yazar(lar) Katkı Oranı: Bu araştırmada birinci yazar %50 ikinci yazar %50 oranında katkıda bulunmuştur. Makalede yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması mevcut değildir.

KAYNAKÇA

- Atasoy, G. (2021). *İkidillilere Türkçe öğretiminde 21. yüzyıl becerileri ve yenilenmiş Bloom taksonomisine dayalı etkinlik tasarımı* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Yıldız Teknik Üniversitesi.
- Bal, M. (2018). Türkçe dersinin 21. yüzyıl becerileri aēısından incelenmesi. *Turkish Studies Dergisi*, 13(4), 49 – 64.
- Barası, M. (2020). *2018 ortaokul Türkçe dersi öğretim programının 21. yüzyıl becerileri aēısından incelenmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Çolak, Mehmet. (2018). *Ortaokul fen bilimleri dersinin 21. yüzyıl becerilerini kazandırmadaki etkililiğine ilişkin öğretmen görüşleri (Kayseri İli Örneği)* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Erciyes Üniversitesi.
- Dede, C. (2010). Comparing frameworks for 21st century skills. Bellanca, J. and Brandt, R. (Eds.), *21st century skills: Rethinking how students learn* (pp. 51-76). Solution Tree Press.
- Demirel, Ö. (2005). *Eğitimde program geliştirme*. Pegem A Yayıncılık.
- Direkçi, A. (2021). 21. yüzyıl becerilerine göre tasarlanan öğretim etkinliklerinin eleştirel ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmeye etkisi [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Bolu İzzet Baysal Üniversitesi.
- Kang, M., Heo, H., Jo, I., Shin, J. & Seo, J. (2010). Developing an educational performance indicator for new millennium students. *Journal of Research on Technology in Education*, 43(2), 157-170,
- Kırgız, G. (2019). *Türkçe dersiyle 21. yüzyıl becerilerinin ilişkilendirilmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.
- Koltuk, N. ve Kocakaya, S. (2015). 21. Yüzyıl becerilerinin gelişiminde dijital öykülemeler: Ortaöğretim öğrencilerinin görüşlerinin incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 354 – 363,
- Kutlu, D. (2018). *21st century learning: Integration of web 2.0 tools in Turkish adult language classrooms* [Unpublished doctoral dissertation]. Çağ University.
- MEB. (2017). <http://mufredat.meb.gov.tr/SSS.aspx>
- MEB. (2018). 2018 Türkçe dersi öğretim programı (1-8. Sınıflar). Milli Eğitim Bakanlığı.
- Miles, M. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis*. Sage Publication.

National Research Council. (2011). *Assesing 21st century skills: Summary of workshop*. Nationa lAcademies Press.

OECD. (2018). Web: <http://www.oecd.org/pisa/aboutpisa/>.(25.12.2018)

Partnershipfor 21st Century Skills. (2009). *Framework for 21st century learning*. Tucson, AZ: Author. Web:https://www.p21.org/storage/documents/P21_Framework.pdf. (02.05.2018)

Tekin, H. (1980). *Okullarımızdaki Türkçe öğretimi*. Mars Matbaası.

Topçu, M. S. & Çiftçi, A. (2018). 21. yüzyıl becerileri ve STEM. Öğretir Özçelik, A. D. & Tuğluk, M. N. (Eds), *Eğitimde ve endüstride 21. yüzyıl becerileri* (pp. 95 – 115). Pegem A Yayıncılık.

Türk Dil Kurumu Sözlüğü. (2022). Web: <https://www.tdk.gov.tr/>. (27.01.2022)

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayınevi.